

SZERKESZTŐSÉG KIADÓ

Cluj, Str. Baron L. Po.

TELEFON: 1-77

Ejeli telefon (nyomda)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150
Félévre 600
Negyedévre 320
Egy órára 110

XI évfolyam ♦ 59. szám

1928 március 11 Vasárnap

* 5688 Adar 19 *

I. Dl. Ramasetter Róbert
tér 2. II. 8.

szurati: Suci

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

SANTOL
A LEGJOBB
SOSBORSZEKS

ROMAN KIR. UDVARI SZALLITO

Platina, Brillians, Arany, Ezüst- és Kínazest árúk. — A világhírű

JUNGHANS
falai- és irodai órák fölerakata

Württembergi alpakra ezüst művész-díszárnyak, egymint: „Christoffe Paris” alpakra ezüst evőeszközök egyedi képviselése

BRAUNFELD
ékszeráruháza
Cluj, Piata Unirii 15. — Telefon int. 6-43

A genfi döntés

Valamelyik lapban nemrégiben igen érdekes cikk látott napvilágot a választott bíróságok csődjéről. A cikk szerint a választott bíróság intézménye lassanként elpusztul, még pedig legfőképpen azért, mert a választott bírák korántsem tartják meg a vitás per bírájának, képviselőnek felelősködni a bírói pártatlanság, elfogulatlanság püedestőlára, hanem cüelyett ügyvédi tisztet igyekeznek betölteni, ami azt jelenti, hogy akár melyik oldalon is áll az igazság, konokan kiáncianak megbízójuk álláspontja mellett.

Ezek a nagyon is aktuális megállapítások jutnak most eszünkbe, amikor a genfi optánsper legújabb fázisát elkönyveljük. A népszövetségi tanács, ugylát-szó, a maga részéről kimondotta az utolsó szót ebben a kérdésben s ez az utolsó szó, amely hosszú esztendőök tanácskozásai, tárgyalásai és bíráskodásai után született meg, voltaképpen egy lépéssel sem hozza közelebb ennek a nemzetközi konfliktusnak a megoldását, amelytől ma a világnak csaknem valamennyi lapja hangos.

Valóban, a Népszövetség hivatalba lépése óta kevés jelentősebb és fontosabb kérdés került napirendre, mint épen az optánsper, amely két, gazdaságilag egymásra utalt ország közé súlyos és áthidalhatatlan éket vert években keresztül. És hogy ezt a gordiusi-csomót sem Briani elokvenelája, sem Chamberlain hívót logikája nem tudta ketté vágni, annak elsősorban az az oka, hogy a Népszövetség ugyanolyan krízis kátyújába került, mint a választott bíróság: a tanács tagjai valahányszor komoly probléma kerül eléjük, mindannyiszor nem a bírák igazságosok, hanem az ügyvédek egyoldalu talárlját ölik magukra és két szélsőségesen egyoldalu vélemény között nem érvényesülhetett a középútat kereső elnöki döntő szó.

A népszövetségi tanácsnak, sajnos, nincs meg a kellő autoritása, amelyet egy pártatlan bírói fórum feltétlenül megkövetel, nem tud érvényt szerezni a maga akaratának és csak arra szorítkozik, hogy hiábavaló közvetítések és hétkések jegyében az időt vesztesse.

Kisérletekben és tapogatózásokban forgácsolódik el a Népszövetség ereje, valahányszor radikális módszerekkel végleg el kellene vágni lényegbevágó kérdéseknél a hidraféjét. Maga a Népszövetség is jól látja, hogy az optáns-kérdésben folytatott eddigi álláspontja csődöt kellett mondan. Ennek a felismerése vezette végre a Népszövetséget arra a megfontolásra,

hogy újból döntőbírásg elé bocsássa a kérdés-komplexum letárgyalását, ezúttal azonban nem a régi választott bírósági elv alapján, amikor is Románia és Magyarország választott bírái képviselnek voltak közös platformot találni, hanem a maga részéről két semleges bírói delegált a bíróságba.

Logikailag ez a legjobb megoldás, ami egyáltalában kínálkozott. Hogy ez a bíróság azonban összeül-e, az még a jövő kérdése, mert Románia a maga részéről fenntartotta azt a jogot, hogy a tanács legközelebbi ülésén visszautasíthatja még a tegnapi határozatot. Ilyen körülmények között a népszövetségi tanács ha-

tározatának egyelőre imaginárius értéke van, a megoldás még mindig valahol a jövő kódében rejlik, de a probléma il, maradt a jelennek, ami nem nagyon biztató, hiszen mennél tovább húzódik a végső megoldás, annál jobban éleződik ki a hangulat mindkét oldalon.

Eli Berkovitz szenátor nyilatkozik az Uj Keletnek a külföldi kölcsönről, amelynek megkötése szerinte csak hetek kérdése

A kölcsönt minden körülmények között megkötik, mert a kormány és a Banca Nationala erre nemcsak a belföld, hanem a külföld közvéleménye előtt is angazsálta magát

(Bucuresti-Bukarest, márc. 10. Az Uj Kelet tud.) „Tíz évig dolgoztam érte, hallgattam róla és most megcsinálom a stabilizációt” — mondotta Bratianu Vintila a kamarában Madgearunak egy epés közbeszólására. A lej kurzusának stabilizálásáról van szó, amely tíz év óta esedekes és aktuális már, de amely mégis csak most került a gazdasági és politikai élet homlokterébe, midőn a pénzügyminiszter kénytelen volt meggyőződni arról, hogy az általa üzött revalorizációs politika teljes csődöt mondott és hogy még egy-két évi halogatás katasztrófális csödbe hajszolja az ország gazdasági életét. Hogy a külföldi tőkével szemben való megrev elzárkózás politikája és valutánk állandó hullámzása milyen fantasztikus karekat okozott ezalatt a tíz év alatt az országnak, arról a csödéök, a munkanélküliség, az export pangása és az óvatolt váltók százai adnak megközelítőn teljes képet.

Elég az hozzá, hogy most végül még is megalázkodunk a külföldi tőke színe előtt és támogatását kérjük a lej kurzusának biztosításához. Ez a támogatás egy stabilizációs kölcsön formájában nyerte kifejezését, amelyről már hónapok óta tárgyalnak a kormány és a Banca Nationala megbízottai. Mindedig azonban semmi pozitívumot nem lehet tudni a kölcsöntárgyalások stádiumáról és a bukaresti sajtóban a legellenmondóbb verziók látnak nap-nap után napvilágot. A kormány exponenciál élenk optimizmussal a kölcsönnek a közeljövőben való leköttését hirdetik, az ellenzék viszont azt állítja, hogy az angol és német vezető pénzügyi körök nehézségeket támasztanak a kölcsön megkötése elé, úgy hogy annak megvalósítása nem látszik valószínűnek.

Eli Berkovitznál

Hogy az Uj Kelet olvasói a kölcsöntárgyalások stádiumáról és a stabilizáció várható következményeiről tájékozassuk, elhatároztuk, hogy ankétot rendezünk, amelynek során megszólaltatjuk az ország gazdasági életének expenscist. Az elmúlt héten köztünk Victor Badulescu pénzügyi államtitkár idevágó nyilatkozatát, alább Eli Berkovitz szenátorak, a

Bercovitz bank főnökének véleményét ismeretjük, aki bukaresti tudósítónk előtt igen érdekes és fontos kijelentéseket tett a folyamatban lévő kölcsöntárgyalásokról. Eli Bercovitz nemcsak az ország egyik legjelentősebb pénzügyintézetének vezetője, hanem a Banca Nationala egyik főrésztvényese is, akinek ennélfogva — ha közvetve is — jelentős befolyása van az ország gazdasági életére.

A Bercovitz-bank a str. Lipsceanin van, szemben a Banca Nationalával. A vezérhez nem könnyű dolog bejutni — három-négy cerberusz is megkérdezi jövedel célját és mibenétét, míg végül megnyílik a látogató előtt Eli Bercovitz párnázott ajtaja. A vezér, aki egyébként a régi hítközségek szövetségének elnöke is egyuttal — készséggel áll rendelkezésünkre. A máramarosi zsidóság sorsa iránt érdeklődik előbb, amelynek nyomorát — mint mondotta — nagyszabású tervvel tervezte enyhíteni. Szemelláthatólag még ma is rosszul esik neki, hogy annak idején elégszolták szigeti mandátumát.

Hetven-nyolcvan millió dollár kell a stabilizációhoz

— Na, és most halljuk, mit óhajt meg tudni tőlem?

— Milyen összegű hitelle van szükség az országnak a lejtábilizáció biztosítására — tesszük fel az első kérdést?

— Mindezenelőtt is azt kiávnem leszögezni, hogy a stabilizációs kölcsönre feltétlenül szükségünk van. Szükségünk van azért, hogy megcélul aranyfedezettel biztosítani és garantálni tudjuk azt a kurzust, melyen a Népszövetség s Anglia megkerülésével biztosított fedezet: azután garancia azt, hogy a lej árfolyama nem lesz többé börzespekulációk és manőverek szabad játékszre. Ennélfogva az, aki exportál, és az aki importál, reális számításokat végezhet egy olyan kurzus alapján, amely nem lesz ingadozásoknak kitéve többé. Ezt a célt szolgálja az ugynevezett stabilizációs kölcsön felvétele. És a véleményem az, hogy egy 70-80 millió dolláros kölcsön bősége-

sen biztosítani tudja ezt az egyébként komplikált operációt.

— Milyen garanciát kér Romániától a külföld a stabilizációs hitel ellenében?

A garancia az akadály

— Épen a garancia kérdése az, amely a kölcsöntárgyalások útjába valamelyes nehézségeket támasztott. Anglia ugyanis azt kérte, hogy a kölcsönt a Népszövetség garantálja, vagyis a lej stabilizációjának művelete a Népszövetség fennhatósága alatt történjék. Nos, mi ezt a feltételt nem fogadtuk el. Hogy miért? Egyszerűen azért, mert az ország gazdasági kincsei elég garanciát nyújtanak ahhoz, hogy a kölcsönt protektorátus nélkül is felvehesük. Amint értesülök, az angol fináncvilág utóbb már engedett merev álláspontjából és hajlandónak mutatkozik elfogadni álláspontunkat. Azonban nem létszik lehetetlennek, hogy a kölcsönt a Népszövetség és Anglia megkerülésével fogjuk megkötni.

— A kormány és Banca Nationala képviselője Oscar Kiriacescu vezérigazgató az amerikai Blair csoporttal bolytat tárgyalásokat a kölcsön leköttése ügyében, a Banque de France támogatása mellett. A kölcsönt egy szindikátus garantálna, amely amerikai, francia és esetleg német pénzügyi kapacitásokból fog összevetődni. Egyébként a kölcsön ügyet az összes nagyhatalmak szimpátiával kísérik, hiszen nekik is érdekük az, hogy az országnak stabil és biztosított valutája legyen. Ez a szindikátus legendó garanciát nyújtana ahhoz, hogy a kölcsön Anglia effektív hozzájárulása nélkül is létrejöjjön.

— Milyen stádiumban van most a kölcsön ügye?

— Erre vonatkozólag ma még semmi pozitívumot nem lehet tudni, sem a kölcsön pontos összege, sem pedig annak feltételei felől. Tudomásom szerint egy 80 millió dolláros kölcsön felvételéről folynak a tárgyalások, és Oscar Kiriacescu amerikai utja ezzel a kölcsönrel áll szoros összefüggésben. Mindaz azonban, ami eddig történt, inkább csak puhatólódás volt, úgy a külföldi tőke, mint a mi részünkről. A tulajdon-

ns,
artós
atokat és
nekruhát
zidi
onjában
szám alatt
kellék
szennel 498 L.
nn-nál, Cluj,
rendszer
lön
nylik.
degeknek
szolgálat
szármartónj

képeni tárgyalások a feltételekre vonatkozólag csak most indultak meg.

Csak hetek kérdése

Hir szerint a Blair csoport kölcsönének rendkívül súlyos feltételei vannak. A kamat állítólag 11 százalékot tenne ki a juttalékokkal együtt. Ha ez igaz, úgy bizik szenátor ur a kölcsön létrejöttében?

A feltételeket -- mint mondtam nem ismerem. De arról meg vagyok győződve, hogy a kölcsön lekötése már csak hetek kérdése. A kormány a kölcsön feltételénél és minden körülmények között meg fogja csinálni, annál is inkább, mert a miniszterelnök és a Banca Nationala kormányzója kvazi angazsálák magukat erre nemcsak az ország, hanem a külföldi közvélemény előtt is. A kölcsön tehát meg lesz, még súlyos feltételek mellett is.

Véleménye szerint milyen kurzuson opportunus a lej stabilizálása?

A jelentégi kurzuson kell stabilizálni a lejt

Az én nézetem az, hogy az a kurzus a legmegfelelőbb, amelyen valutánk már több, mint egy év óta megállapodott. Az ország gazdasági élete már erre a kurzusra rendezkedett be és más kurzus -- akár magasabb, akár alacsonyabb -- felesleges áldozatokat követelne csupán.

Milyen kihatással lesz a stabilizáció az ország gazdasági életére?

Kiszámíthatatlan nagy és üdvös következményei lesznek. Hiszen talán elegendő, ha rámutatok arra, hogy a lej stabilizálása következtében feleslegessé válik a plafon, a Banca Nationala korlátlan mértékben fogja kielégíteni a hitelferkesztet. És a stabilizálás megnyitja a kapukat a külföldi tőke, a külföldi hitel számára is, amely összehasonlíthatatlanul előnyösebb feltételek mellett fog bennünket felkeresni, hiszen stabil valuta mellett realis számítások alapján gyümölcsözötheti a kölcsönt egy olyan országban, melynek olyan kiaknázzhatatlan gazdasági kincsei vannak, mint nekünk.

A CFR kölcsönének ügyében is folyamatosan vannak a tárgyalások?

A CFR részére nem tárgyalnak külön kölcsönről.

Adott pillanatban nem tárgyalnak az államvasutak kölcsönéről. Tudomásom szerint a 80 millió dolláros kölcsön egy részét az államvasutak helyreállítására fogják fordítani, amely az egészséges gazdasági életnek conditio sine qua non-ja. A stabilizációs kölcsön lekötése után majd megindulnak a tárgyalások egy, kizárólag a CFR céljait szolgáló kölcsön lekötésére is.

Milyen szerepe van önnek, szenátor ur, a stabilizációs kölcsön megkötésében?

Eli Bercovitz mosolyogva válaszol a kérdésre. Egyelőre semmilyen szerepem nincsen, hiszen a tárgyalásokat a kormány és a Banca Nationala vezetői irányítják és nagyon valószínű, a kölcsön felvevőjeként kizárólag a Banca Nationala fog szerepelni. Hogy azután a Banca Nationala hogyan fog intézkedni a kölcsön gyümölcsösztetéséről, ez nyilván későbbi dolog.

Politikáról, kormányválságról csett szó diskurzusunk további során. Eli Bercovitz nagyon optimisztikusan látja a kormány helyzetét. Meg van győződve arról, hogy a liberálisok még hosszú ideig kormányon maradnak.

Csodálatos mégis, hogy a kormányváltás híre még mindig tartja magát, sőt, ma talán erőteljesebben, mint valaha...

Kaszner Rezső.

Select-Mozgó. Ma utoljára Rettenetes Iván. Tolstoj regénye nyomán. Főszerepben: Leonidoff, híres orosz drámai színész. Következő műsor Garson lányok, főszerepben Jenny Jugo és Verebes Erő.

Megszűnt a Cavura-étterem, amelyben volt orosz cári testőrtisztek szolgáltak ki

Gerneky Iván gárdakapitány elmeséli az Uj Keletnek kalandos életének történetét

(Bucuresti-Bukarest, március 10. Az Uj Kelet tud.) Megszűnt a Cavura. A bukaresti orosz emigránsok diszkrét eleganciájú, csöndes és vonzó étterme. A tapétázott falu, boltíves tetejű terem, amelyben az orosz cári testőrgárda hajdani kapitánya szolgált fel a vendégeket, ahol letört orosz hűbérurak, nemesek és miniszterek rokonai adták egymásnak nap-nap után találkozókat -- már hetek óta kong az ürességtől. Megbukott. Nem bírta bevárni a lej stabilizációját. Pedig szerették ezt az éttermet Bukarestben. Alig akadt idevetődő vidéki, aki egyszer meg ne látogatta volna. Annak ellenére, hogy ide nem jártak magasrangú aktív politikusok, mint a Cipaba, és nem is volt olyan fényűző eleganciával berendezve, mint az „Enescu”.

A Cavura mégis megszűnt. A gárdakapitány nem kérdezi itt többé diszkrét meghajlással, hogy sőt parancsolsz, vagy bort az ebédhez, és a felszolgáló személyzet grófkisasszonyok és a régi Oroszország szalonjainak elkényeztetett dáiái, világga mentek.

(Autóterakat, fodrászüzlet és illatszergyár

Az Atheneum mellett, a str. Clemencau egyik ódon házában nagytermében rendezték be öt évvel ezelőtt vendéglőjüket az orosz emigránsok, az egykori orosz főúri oszállynak az a része, amely a bolsevizmus uralomra kerülése után vagyontól, rangjától és címjeitől megfosztottan Romániába emigráltak. Minthogy csaknem valamennyien több nyelven beszéltek, legnagyobb részüknek sikerült elhelyezkednie. A volt földbirtokos elvállalta egy autótérakat vezetését, karcu, ragyogó szépségű szőke lánya körmeiket fényesített egy a Calea Victoriei levő fodrászműhelyben. Volt belügyminiszter rokona pedig levelezést vállalt egy nagy illatszergyárnál. A polgári élet minden súlyát és kellemetlenségét valami imponáló beletörődéssel viselik ezek a halkszavú, szőke emberek, akik mégis súlyt helyeztek arra, hogy legalább az étkezésnél őrizzék meg és legalább részleteiben a régi és nehezen felejthető formákat.

(Orosz főúri sziget egy vendéglőben)

Igy jött létre a Cavura. Tégy emigráns adta össze hozzá a szükséges lökést -- talán a sokmillió vagyon, a sokezerholdas birtokok utolsó maradványait. A főúr Gerucky lett -- a cári testőrgárda egykori daliás kapitánya és a személyzet -- kezdve a pincerektől egészen a ruhátárosig, csupa valaha jobb napokat látott emigránsból rekrutálódott. Idejártak érkezni az emigránsok. Halk és finom tónus áradt el ezen az Émermen, a lábujjhegyen járó pincér, a kermel betöltő halk zsongás, a formákat szigorúan respektáló gesztusok udvari ebédek légkörét varázsolták az asztalok köré. Itt nem hangzott el egy tulhangos megjegyzés és kellemetlenül türelmetlen „Plata” vagy bántó tányersörömpölés. Es volt valami megkapó az előkelő vendégek leplezett kopottságában, rezignált arc kifejezésükben, fáradt, lemondó mozdulataikban.

Ezért keresték fel sokan a Caurát.

(A gárdakapitány főpincér)

Kíváncsi voltam, hogy mi történt a Cavura vendégeivel és tulajdonosaival és nyomozni kezdtem utánuk. Az orosz cári követségen, (amely még mindig működik Bukarestben és nem ismeri el a bolsevista rezsim jogosultságát) megtudtam azt, hogy a gárdakapitányt átvette egy másik orosz étterem, az „Ursu” -- a többiek pedig más foglalkozást kerestek maguknak. Ma délben azután felkerestem az Ursut, hogy Gerucky Ivan gárdakapitánytal beszélhessek. Az Ursu a str. Paris elején van, a Banca Marmaros márványpalotájával szemben. Nem

olyan előkelő, mint a Cavura, nem is olyan tiszta. Gerucky kapitány épen most jegyzi fel noteszába, hogy mi mindent méltóztatott elfogyasztani egy brailai hajárnak. Várni kell egy kicsit, mert csak most van az asztalbontás ideje. Körülnézek.

Hirtelen leül mellém valaki a fonott nádszékre. Gerucky kapitány. Meglörli homlokát és mélyet, nagyot sóhaj. Rővidre nyírt, szőkés hajszál van, acélkék szemei és megnyerő, finom arcvonásai. Arra a hercegre emlékeztet az első pillanatban, akinek a nevéét ki szokta törölni a szíogru cenzor. Zsebre vágja a noteszt és hozzám fordul, tört romansággal.

Mit óhajtsz tőlem?

Miért szűnt meg a Cavura?

Elfogyott a pénz... Krízis... Az utóbbi időben megcsappant a vendégek száma és mi emigránsok, nem bírtuk fenntartani... Fel kellett adni ezt a kis végvárat is... Kár érte.

(Gárdakapitányságtól a főpincéri stallumig)

Most veszem észre, hogy a fiatalos, alig harmincevesnek látszó kapitány hajja csaknem teljesen ősz. Itt ott elvetve akad csak egy-egy szőke hajszál még, amely szinte kipi ebből a feneségből. Észreveszi meglepődésemet és kérdés nélkül adja meg a felvilágosítást.

Sokat szenvedtem a háború alatt is már... Azután -- jött a vörös forradalom és engem elfogtak. Odesszaban volt. Az apámat és a sógoromat a szemem előtt lökték föbe. Nekem engedélytettek egy ójszakát. Háborus érdemeimre való tekintettel. Hajnali négy órakor rám került volna a sor. Az őrszemmel megbízott katonák között véletlenül akadt néhány, akik alaktam harcoltak és akik végül elmentek. Az ő segítségükkel sikerült megszökniem a csatadőlől. Hajnali három órakor. De akkor már félig meg voltam öszülve.

Hogy került Bukaresztbe?

A háború alatt oktató tiszt voltam a román hadseregben. Valamit már akkor is tudtam románul. Szökés után a Wrangel tábornok csapatához csatlakoztam. Ott harcoltam, egészen addig, amíg összeomlott az akció, mikor láttuk, hogy hiábavaló a vérontás.

Mondja, kapitány ur, miért választotta magának épen ezt a pályát?

A véletlen, vagy talán a végzet választotta. Őt nyelvet beszéltek. Mikor lejöttem, néhány hónapig irtózatoss nyomorban kellett tengelnem az életemet. És ami még fájdalmasabb volt -- nyomorgott a kis esgladom is. Akkor pincéért kerestem a vasuti étkezőkocsi társaság. Pincér voltam hosszú ideig -- Bukarest-Kolozsvár között. És így kerültem a Caurához.

Reméli, még, hogy visszamehet hazájába, kapitány ur?

(Nincs visszatérés)

Már nem hiszek semmilyen és nem remélek semmit... Ugy emigráltunk,

azt hittük mindannyian, hogy a bolsevizmusnak csak napjai vannak hátra. De most már úgy látom, hogy ez a rendszer gyökeret vert Oroszországban. En már aligha fogok orosz földön meghalni. Most megpróbálom megszerezni a román állampolgárságot...

Mit csinálnak itt az orosz emigránsok?

Hogy mit csinálnak? Nézzé, csak ott, a sarokban, az a sápadt, magashomloku fiatalember Suchomlinova volt miniszternek az unokaöccse. Most -- kereskedősegéd egy könyvesboltban. Az a kövér, bajszos ur valaha 39.000 hektár tulajdonosa volt. Most -- abból el, amit otthonmaradt rokonai kerülő uton jutottan maradt rokonai kerülő uton jutottan el neki. Mi, emigránsok nem vagyunk válogatóságok foglalkozásunkban. Van közöttünk utcai sorsjegyjáruzó, rikancs, van olyan is, aki kártyakluboknak hajt fel vendégeket. És el itt egy volt gimnáziumi tanár, aki a fővárosi villamosvasutak egyik kocsiját vezeti. De ha szabad ideje marad, akkor foglalkozik gyermekeinkkel is...

A beszélgetés itt hirtelen megszakadt. A főurat fizetni hívják az egyik asztalhoz. Szinte könyörgő hangon bucsuzik.

Ne írjon rólunk semmi rosszat, szerkesztő ur! Mi senkinek sem árunk ezen a világon. És most már elmünk.

A következő pillanatban már a türelmetlen vendég asztalánál van, előre húzva jegyez noteszába az egykor daliás szőke testőrkapitány. (k. r.)

URANIA MOZGÓ

Nagy sikerrel folytatja Jackie zsoke bájos vigjátékát bemutatását. Főszerepben Jackie Coogan

Vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel Maliné Jackie zsoke Jegyek ára lei 15 és lei 20

megérkezett a prima minőségű husvéti Bor-mazsola 1 kgr. 60 lei SPÉTER MÓZES Cluj, Piața Mihailu Viteazul 12.

Hétfőn 12-én kezdődik a nagy tavaszi vásár és tart 12, 13, 14, 15 és 16-án Minden vevő szép ajándékot kap már 100 Lei vásárlás után is WEISZ SZIEGFRID Kalap uri divat, női és férfi harisnya üzletében Cluj, Calea Reg. Ferdinand 10. (Az ajándék tárgyak a kirakatban megtekinthetők.)

Vasárnap, 192... Megny... Arban, új... minőségbe... IDEA... Színház... Vasárnap 3 ó... (Leszállított 263.) Vasárnap fél 7... (Napi bérlet 264.) Vasárnap három... rika szerel... Bérletszűn... van föllépé... Hétfőn: Az utol... bérlet 33. Kedden: Arany... ság, előszó... Kolbay H... László And... Szám 267. Szerdán: Arany... bérlet 33. Csütörtökön: A... Napi bérlet... Pénteken: Zaid... lozsvárot... mara-opera... dégjátéka... díszletekkel... helyárrakkal 270.) Szombaton d. u... tala. (Gye... táncokkal. Szám 271. Szombaton este... jellekényseg... Kolozsvárot... mara-opera... Bérletszűn... Vasárnap fél 3... helyárrakkal Vasárnap 6 óra... II. A jurt... operái. Kol... lini Kamar... csu vendég... árrakkal. Sz... Vasárnap 9 óra... rette-ujdon... netben. Klárrival. Aladárval. Hétfőn: Arany... bérlet 34. Kedden: Arany... szűnetben. A Színház... Kedden este... Hetek óta kész... mélyzete rendk... lommal az A... rette première... utóbbi évek le... sabb, legszebb... Pester egyfolyt... adták 150-szer... színház azt ren... lesz az idei év... fogja homályos... Minden... Hiteképes egy... bájjuk. Alkatr... EI... Cluj, Pia... Telefon: 6...

Megnyílt a Mártonffy Testvérek & Co (P. Unirii) szücsáru cég női konfekcio osztálya

Világvárosi nivo

Világvárosi nivo

Kérjük a hölgyközönséget, tekintse meg legújabb modelljeinket.

Arban, ujdonságokban, minőségben utolérhetetlen

„IDEAL” női konfekcio
C. Reg. Ferd. 8.
48 óra alatt a legújabb divat szerint gyárt arban készülnék. — Ingyen „Amittie bélyegek”

Színház - Művészet

Magyar Színház műsora

Vasárnap 3 óraker: Mersze-e Mary?
(Leszállított helyárrakkal. Sszám 263.)

Vasárnap fél 7 óraker: Az utolsó bölény.
(Napi bérlet 33 szám A. Sszám 264.)

Vasárnap háromnegyed 9 óraker: Flórika szerelme. (Uj szereposztással. Bérletszűnetben. Szentgyörgyi István föllepésével. Sszám 265.)

Hétfőn: Az utolsó bölény. (3-szor. Napi bérlet 33. szám. B. Sszám 266.)

Keddén: Aranyhattyu. (Operette-ujdonság. először. Premiere-bérlet 34 sz. Kolbay Ildikóval, Mende Klárral, László Andorral. Ihász Aladárval. Sszám 267.)

Szerdán: Aranyhattyu. (2-odszor. Napi bérlet 33. szám C. Sszám 268.)

Csütörtökön: Aranyhattyu. (3-odszor. Napi bérlet 34. sz. A. Sszám 269.)

Pénteken: Zaida. (Mozart operája. Kolozsvárott először. A berlini Kamara-opera teljes együttesének vendégjátéka. Saját zenekarral. berlini díszletekkel, jelmezekkel. Főlemelt helyárrakkal. Bérletszűnetben. Sszám 270.)

Sombaton d. u. 4 óraker: Furjangos lala. (Gyermek előadás, zenével, táncokkal. Nagyon olcsó helyárrakkal. Sszám 271.)

Sombaton este fél 9 óraker: Guny és féltékenység. (Pergolezi operája. Kolozsvárott először. A berlini Kamara-opera második vendégjátéka. Bérletszűnetben Sszám 272.)

Vasárnap fél 3 óraker: Annabál. (Olcsó helyárrakkal. Sszám 273.)

Vasárnap 6 óraker: I. A rászédeti kádi. II. A furjangos leányok. (Gluck operái. Kolozsvárott először. A berlini Kamara-opera együttesének busu vendégjátéka. Főlemelt helyárrakkal. Sszám 274.)

Vasárnap 9 óraker: Aranyhattyu. (Operette-ujdonság 4-edszer. Bérletszűnetben. Kolbay Ildikóval, Mende Klárral, László Andorral, Ihász Aladárval. Sszám 275.)

Hétfőn: Aranyhattyu. (5-odszor. Napi bérlet 34. szám. B. Sszám 276.)

Keddén: Aranyhattyu. (6-odszor. Bérletszűnetben. Sszám 277.)

Keddén este Aranyhattyu premiereje. Hetek óta készül a színház énekes személyzete rendkívüli kedvel és szorgalommal az Aranyhattyu című új operette premierejére. Az Aranyhattyu az utóbbi évek legszínesebb, legmulatságosabb, legszebb zenéjű operetteje. Budapesti egyfolytában megszakítás nélkül adták 150-szer a Király színházban. A színház azt reméli, hogy az Aranyhattyu lesz az idei évad üdvöskéje, amely el fogja homályosítani minden eddigi bemu-

tatott operette ujdonság sikerét. Az énekes személyzet legjobbjai vonulnak fel az Aranyhattyuban: Kolbay Ildikó, Mende Klári, Kiss Manyi, László Andor, Ihász Aladár, Leóvey Leó, Réthelyi Ödön, Selmezi Mihály, Fülöp Sándor. Az Aranyhattyu a jövő hét műsorán 6-szor fog szerepelni, de valószínű, hogy az utána következő hétnek is csaknem minden estőjét az Aranyhattyu fogja elfoglalni. Az Aranyhattyu hat első előadására vasárnap reggel 9 óraker kezd a jegyeket árusítani a pénztár.

A berlini Kamara-opera Kolozsvárott. Óriási művészi szenzációt ígér a Magyar Színház jövő heti műsora. A világhírű berlini Kamara-opera, amely diadalmasan járta be az egész világot, fog három estére Kolozsvárra jönni. Nagyszerű szólisták, a német énekművészet igazi hírességei, olyan zenekar, amelynek minden tagja elsőrangú művész, modern új díszletek, kosztümök biztosították egész Európában ennek a ragyogó emblemenek a sikerét. Fantasztikus áldozatok árán sikerült a berlini opera együttes három esti kolozsvári vendégszereplésre megnyerni. A vendégszereplés napjai: március 16 péntek Zaida, Mozart operája, március 17 szombat Guny és féltékenység (Pergolezi 3 felvonásos operája) és március 18 vasárnap 6 óraker A rászédeti kádi és A csalfa leányok (Gluck operái). Jegyeket főlemelt helyárrakon vasárnap reggel kezd árusítani a pénztár.

Vasárnapi előadások. Vasárnap 3 előadás lesz a Magyar Színházban. Délután 3 óraker az idei évad óriási sikerű revü-ujdonsága a Mersze-e Mary? kerül színre s ez lesz a Mersze-e Mary első mérsékelt helyáras előadása. Félhétkor az Utolsó bölény-t, ezt az ellenállhatatlanul mulattató párisi bohózat-ujdonságot, amelynek 3-ik előadása hétfőn lesz.) Este háromnegyed kilenkor pedig a legpoétikusabb, legszebb népszínművek egyikének, Moldován Gergely, Flórika szerelmének lesz a reprize.

Vasárnap 11-én d. u. Bohémélet Hétfőn: 12-én: Rigoletto, Baklanoff orosz baritonista vendégjátékával.
Szerda, 14-én: Faust, Baklanoff vendégjátékával

Kézimunka
hatisnya, rövidáru
Succ. Carol Neumann
Reg. Maria 10. Cluj, Amittie rendszer

Valószínűleg ön is tudja már, hogy az évad legsikerültebb műrija
március 17-én szombaton este lesz
mert akkor van a kolozsvári Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak
álarcos báija
az Építő Munkás otthonban

A tavaszi divat legszebb anyagai megérkeztek.

Köpeny és compleekra:
Kasha, Tweed, Homespun, Trench-Coots.

Ruhákra és composékra:
Kashinette, Charmola, Pepita, Lemée-Kasha.

Selymekben:
Crep-Satén, Crep de Chine, Crep Georget.

Minden anyagban az összes divatszínnek.
GRÜNWALD ÉS STEINER
női divatkülönlegességek áruhaza
Cluj, Piața Unirii 12. Tel. 961.

TURDA,
P. Mihai Viteazul No. 33.

Felvesz kölcsönöségén alapuló biztosításokat haitalesre.
100.000 lei erejéig
18-19 éves korhatárig orvosi vizsgálat nélkül csekély tagsági díj mellett (1000 lei tagsági díj, 100 Lei hozzájárulás, 1400 tagból álló csoport).

Mielőtt biztosítást kötne, érdeklődjön társaságunk erkölcsi és anyagi garanciájáról.

Megbízható ügynököket
magas jutaléokra és fixre felveszünk

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszer közlésnek egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 5 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apóhi hirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Keresek f. é. Ijára egy szig. ruan vallásos tanító, aki 4 gyermek nevelését vállalja. A teljes ellátáson kívül fizetés meg egyezés szerint. Csak női emberek pályázhatnak. Románul tudók előnyben részesülnek. Böhm Ignác, Szaniszlau. Județul Salaj. 233

Egy öt részből álló fűsz. rüzet berendezés előnyös arban eladó. Megt. kint. h. az Albina cluji közraktárban. Eladással Halper Artur cég Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand - van megfizva. 246

Kivándorlás miatt olcsón eladó 5 szobás szép lakás, bolt és korsmajjggal vasúthoz közel. Érdeklődők írjanak Hriscan Marianak, Cuceu. județul Salaj.

Ha köhög, ha rekedt
hasz. ájjon
EGGER
Mell-pasztillát.
Biztos és gyors hatás. Az étvágyat nem rontja, Kapható minden gyógyszerertárban és drogueriában. Irodánk alkalmas 2 világos szoba centrumban azonnal kiadó. — Cim a kiadóban.

Hunwald
Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 1-47 szám

üvegcsiszolda és tüköryár. Tábla-üveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükörök újra foncsorozása

Cukor-zacsokot és kalap-zacsokot
a legolcsóbban és legszebb kivitelben készít
Nadler
Cluj, Calea Dorob. 16.

különlegesen berendezett képkerepező, aranyozó
műhely. Oval, kerek és Blonder keretek minden méretben Somlyai Mihály Cluj, Str. es kivit. Isten

Mindenki vehet pádiót!

Hiteképes egyéneknek kedvező részletfizetés. Készülékünket bárki kívánságára kipróbálják. Alkatrészek a legjobb minőségben megép. olcsó árak. Érdeklődjön áraink iránt.

ELECTRICA

Cluj, Piața Unirii 28. sz. — Központi szálló épülete.
Telefon: 6-10.

Első Nagyszebeni Cipőgyár Rt.

Előnyösen ismert árunk új elárusító helye

Cluj, C. Reg. Ferd. 22

Üzletnyitás 1928 márc. 15-én

Elsőrendű saioncikkedus raktára

HANNA KRISZTINA LETT

Irta Karl Emil Franzos

Nem sejtették. Hogyan beszélhetek volna dolgokról, amelyhez nagyon könnyen lehetett volna egy-egy izzó szót kapcsolni, a szívnek egy-egy felindülését?! Egyszer az asszony elmondotta neki, hogy Bolvinszki ur valamikor közölte vele, hogy a járásbíró egy halott nőbe szerelmes. Erről a témáról szinte tréfásan beszélgetett, de gyorsan megbánta, mikor látta, hogy a férfi arca elkomolyodik.

— Ugylátszik, fájdalmat okoztam önnek? — kérdezte az asszony.

— Nem, nem! — felelt a férfi. — Érzem, hogy beszélnem kell erről magával egyszer, minthogy már mások is megemlítették. Nem olyan természetű a dolog, hogy titkolnom kellene.

Mire a férfi elmesélte szíve történetét, egy egyszerű, szomorú, mindennapos történetet. Diák volt, amikor szerelmes lett egy leányba, akit tanított. A leány előkelő, nemesi szülők gyermeke. A fiatal baronsz viszonzotta szerelmét, de a körülmények erősebbek voltak szíveiknél. A leányt más-hoz adták férjhez és nemsokára meghalt.

A zsidóasszony úgy hallgatta ezt a históriát, mint egy csodát, olyasmit volt benne, amit néhány hónappal ezelőtt meg se tudott volna érteni és amit alapiában véve ma sem értett.

— És még ma is szereti? — kérdezte naívan.

— Meghalt és nem szerethetem már azzal a szeretettel, amellyel az élt szerethetem. Azonban emlékezete drága előttem és ezt meg fogom őrizni halálom napjáig.

Az asszony hosszan maga elé meredve gondolkodott.

— A szeretem valami egészen nagy dolog — súgta.

A férfi azoaban egyetlen szót nem szólt, talán nem is hallotta a halk szavakat.

Multak a hetek. A nagy zsidó ünnepek közeledtek. Náthiának haza kellett volna érkeznie. A két ember sokat beszélt róla, nagyon gyakran dicsérték szorgalmát, tisztességét, jó szívét. Külföns volt, hogy mindig róla beszélgettek. Talán ösztönyszerűen érezték a megállapítás szükségét, hogy mindketten tisztelik és nagyrabecsülik ezt a férfit. Voltaképpen ez a nagyrabecsülés volt az egyetlen körtük közöttük és egyúttal az egyetlen dolog, amibe mindketten becsület- és igazságérzete betekapzkodott.

A zsidó újév előtti péntek is itt volt, amikor Náthiának haza kellett jönnie. A döntő szó azonban kettőjük között még nem történt meg. A véletlennek kellett közbejárnia, hogy a szó ajkukra toluljon.

Nedves, borús októberi napon volt. Egész éjjel vihar dult, eső esett a sivatokra és a szomorú városokra. Az őszi szelek azután elpaskolták az esőt, nyugtalan felhők kergetőztek, a nyírfákról pedig lehullottak az utolsó, piros rezgő levelek. Nagyon szomorú nap volt és ha valakit az egyedüllét bántott, akkor ezt a fájdalmat keitőzötten kellett éreznie.

Chane asszony egyedül ül boltjában, ma nem igen jöttek a vevők. Kinézett az ablakon és nézte, amint a szél kergetőzött a leeseit falevellel. Nem volt valami határozott gondja, legalább is nem érezte és mégis a szíve táján valami mélységes szomorúságot érzett.

A boltba bejött egy szegény leány, Juszter Rózi, szép és telt idomu. Cukrot, mandulát és mindenféle fűszert vásárol.

— Ugylátszik, te ezt most már az eljegyzésedhez vásárolod — mondotta Chane asszony barátságosan. Hallottam, eljegyzed magad, sok szerencsét

kívánok. Ugy tudom, nagyon derék, jóra való ember fog eljegyezni.

— Köszönöm — felelt a leány — az eljegyzés kedden lesz és a rá következő második kedden már megtartjuk a lakodalmat. A véglegem özvegy ember és sokáig nem hagyhatja magára gyermekeit.

— Akkor sok dolgod is lesz velük.

— Hiszen, ha csak a dologról lenne szó. De úgy tudom, egy huga is van a házban. Amellett pedig öreg ember.

— Tehát nem saját akaratodból megy hozzá?

— Rózi csodálkozva nézett fel. Azután sötéten felelt:

— Vajjon mióta szokás mifelénk, hogy a nő megkérdézik: akar, vagy nem akar férjhez menni. Szegény leány vagyok, ő pedig gondoskodik rólam.

Felvonta az állát és gyorsan hozzátette:

— Tessék még adni két deka gyömbért.

Chane asszony nem szólt többé egy szót sem erről és lemért a kívánt fűszert. Keze reszkett, amikor a papírcsokot lezárta és tévesen tette a mérlegre az apró súlyokat.

— Ugylátszik, Chane asszony, ön rosszul van — jegyezte meg Rózi. Ön olyan sápadt...

— Fáradt vagyok — felelt az asszony és leült egy székre. Amikor pedig a leány bezárta az ajtót, kezeit arca közé tette és hosszu ideig ült így. Vad, kiellen hangok harcoltak benne és ezt sikoltották: „Vajjon mióta szokás mifelénk megkérdéznit a nőt, hogy akar-e, vagy nem akar férjhez menni. Szegény leány vagyok, ő pedig gondoskodik akar rólam...” Istenem, ez az, ez az!

Szemeit görcsösen lecsukta, mégis tisztán látott ebben a másodpercben, sokkal tisztábban, mint valaha, megdöbbentő tisztánlátással. Egész élete elvonnul előtte és ennek az életnek minden hazugsága. Minden az övé, testem és lelke. Nem mert én úgy akarom, nem, mert ő úgy akarja, nem, hanem, mert apának ezt így találták helyesnek. Csak most, amikor érzem, hogy én is ember vagyok, akinek akaratja van és szíve, most, hogy másviláki szeretek, látom, milyen nyomorult vagyok...

A gondolatot nem tudta végig gondolni, megzavarodott, önmagát kezdte sajnálni és szemeiből izzó-fájdalmasan jöttek a könnyek. Nem gondolt arra, hol van, nem eszmélt rá, hogy az, akit szeretett, bármely pillanatban beleléphet. Csak akkor jutott észébe, amikor a dominikánusok templomában deket ütött az óra. Akkor magára eszmélt, de már késő volt, a férfi ott állt a nyitott ajtóban.

És ekkor a két ember között különös dolog történt. Soha ezelőtt nem beszéltek szerelemről, nem is tudtak talán róla, de most, ahogy a férfi a nőhöz lépett, ahogy megfogta a kezét és belemélyedt szíveibe, a nagy, könnyekkel teli szemekbe, kitalálta minden gondolatát, benső harcát, fájdalmát, szerelmét. És amikor megszorította kezét és nánt egy beteg gyermek, megsimította haját homloka fölött, az asszony tudta, hogy a férfi szíve az övé és hogy halála napjáig számíthat rá. Elengedte kezét és visszalépett:

— Sokat fogunk szenvedni — mondotta a férfi, mintha megértette volna az asszony szerelmét. De én erős leszek és arra kérem, legyen maga is erős. Sok mondanivalóm lesz az ön számára. De ez nem ennek a helye. És ma este — a férfi megakadt, majd erős hangon folytatta: — ma este vissztér az ön férje és nem akarom, hogy ön a háta mögött találkozzék velem. Majd megírom, mit találok helyesnek.

Ismét megszorította a nő kezét és felment a lakására.

Chane asszony felállt, elküldötte a tanoncot a boltba, aki kint tisztította az ezüst és rézedényeket, ő maga átment a konyhába, hogy előkészületeket tegyen a szombat ünneplésre és férje fogadására. Mindent pontosan megcsinálta, de egészen másképpen, mint egyébkor.

— A feje fá, asszonyom? — kérdezte a cseléd, amikor hirtelen megállt és kezét homlokára tette. Rosszul volt, mégis mintha hirtelen fel kellett volna ujjongania, úgy érezte magát.

Tétefele a járásbíró szolgálja levelet hozott neki.

— A járásbíró ur küldötte férjének, — mondotta a szolgál. Amikor azonban az asszony a borítékot felnyitotta, ott volt a neki szóló levél. Nem nyitotta ki. Reszkette félt a levél tartalmától.

Beállt az estszürkület, meggyújtották a gyertyákat és az asszony a szép ősi áldóimát mondotta. Istent kérte, hogy világosság és beke honoljon a házban, hogy isten minden szomorúságot tartson távol, minden nyomort, minden szégyent... Csak néhány szó és ő, aki nagyszerűen ismerte ezt az imát, ma bizonytalanul tudta kiejteni ajkán. Ő, vajjon megérdemli-e, hogy istenhez imádkozzon ő, a zsidó asszony aki keresztény kedvesének a levelét tartja magánál...?

Halálos fáradtsággal ült le székébe és lelki fájdalma egyre erősödött. Azután kivette a levelet és megnézte. A levél le volt pecsételve. Szombati napon ugyanis nem szabad feltörni pecsétet.

— Nem ez a legnagyobb bűnöm — mondotta tompán maga elé, — amikor mégis feltörte.

Olvasni kezdett.

A járásbíró azt írta, hogy kimondhatatlanul szereti, hogy meg kell halnia nélküle, vagy megőrül.

„Férj át a keresztény vallásra és légy a feleségem! Az urad ellen elkövetett bűn nem olyan nagy, mint a kettőnk ellen elkövetendő bűn, ha nem cselekszed meg. Tudom, te is szeretsz. Most csak arra kérlek, közöld velem elhatározásodat: akarsz-e velem jönni? Minden egyébről én fogok gondoskodni!”

Az asszony összegyűrte a levelet és messze elhajította magától, azután ismét felemelte, kisimította és újra elolvasta. Kezeit leeresztette, ujjai görcsösen egymásba fonódtak, szeméből valóságos patakzottak a könnyek és kétségbeesetten sirta maga elé:

— Uram, nagy istenem, segíts és világosítsd meg szívemet és elmémet! Ne engedd, hogy elzüljek, mint Eszter

A Macskafej-Szappan

A marseilli

C. FERRIER & CIE

égy külön gyártmánya

elismerten a világ legjobb szappana.

Minden darab szappanon rajta van a macskafej mint fentebb látható és a gyárnak neve:

C. FERRIER & CIE.

in Marseille

Mindenütt kapható

Övökodjunk utáználóktól

Freudenthal, ne taszíts szőgyenbe és gyalázatba! Uram isten, ne hagyj el engemet! Becsület, tisztességes asszony voltam, férjem jószágos ember, nem tudok, nem leszek házasságtörő... I-e szeretem azt a másikat és nem tudok élni nélküle. De ha olyan gonosz volna, mint az a huszártiszt, aki szerencsétlenné tette Esztert, akkor is szeretném. Istennem, teremtem, megörülök! Segíts rajtam, segíts!

És amikor zaklatott felke mélyéről felsikoltott, nem hallotta, hogy nyílik az ajtó és hogy mögötte egy férfi léptei kopognak. Egy kéz érintette vállát és összerездült. Férje állott előtte.

— Itthon vagyok, — örömmel köszöntek, Chane! — ujjongott. Végül mégis hazakerültem. Micsoda vihar tombolt az éjszaka...

Kínézett az asszonyra és szava elakadt.

— Chane! — kiáltott — milyen irtoztos színben vagy! Mi van veled, Chane?

Az asszony nem felelt. A férfi megpillantotta a levelet, elvette, az asszony hagyta. Náthán elolvasta a megszólítást és halotthalván lett.

— Hozzad írja és ilyen hangon! Ezt igazán nem sejtettem volna!

Tovább olvasott. Szemei kiugrottak üregükből, a kéz, amely a levelet tartotta, reszkett, nyilván látni lehetett a férfin, mennyit szenvedett. Egyszer szót nem szólt.

(Folyt. köv.)

Szólóoltványok

Amerikai sima és gyökerez vasszók legjobban és garantált fajtisztán kaphatók Caspari Fr.-nél Medgyesen. (Jud. Törvényi márc. Argyazék kiváratra. — Ügynök kerestetik)

„BIX” a kémia és a technika csodája. Kézi tüzelő készülék, amely automatikusan is működik.

„BIX” gyárak, szövődék, auto-garázsok, irodák, üzletek, lakások, villanytelepeken nélkülözhetetlen.

„BIX” megóvjá vagyónát, emeli kereskedői hitelét, automatikusan működik, amikor senki sincs a veszély színhelyén

„BIX” vegyi anyaggal — tetrával — olt, sem vizet, sem savat, sem sóit nem tartalmaz.

„BIX” olt villanytelepeket, transzformatorokat, benzint, kátrányt, naftalint, szénsavat, carbid, kén tüzet, és autókra szerelhető.

Kérje a bemutatását!

„BIX” vezérképviselő CLUJ Cal. Victoriei 2. Megyeszékhelyekre helyi képviselőket leadunk.

ipari túlsúlyukat petróleumbizottságiárd területén mennyiséget, am

a mai fogyasztó hat évi szükse

Talaly 900 millió meltek Ameriká mellé, vagyis rell, viszont a félmillió barrel ban állandóan ban a termelés dest mutatott, a emelkedett. Való gyszás a jövő a termelést, külö szük, hogy a pó tása nem álland Oklahama állam petróleum-kutak relről váratlanul vissza. Általában feljebb 3 évig k sitményre, de va Pennsylvániában sok, amelyek el rel olajat produ barrel produkál Amerikában elő harmadát, 10 m mellék; csak az liárd barrelt ter

Amerika olaj az utóbbi tíz zódott és egy évben

mert például m zinszücségele 12 1927-ben ez a emelkedett.

Abban a pillá séglet végleg me szakértői véleme petróleumárakba kos emelkedésne Ezt az áremelke csak az automo leni (az Egyesül mint 25 millió a szes gazdasági a amelyek petróle nálak. Ha 1927- fel újabb petró Amerika 100 mil ségletét csak a tekből lehetett v következtelnek, é közelebbi két év

Com
máran

Nem azt kálta a ro

(Bucuresti-Bu Uj Kelet tudost ezelott mármáro tése alapján be kétről, amelyet teri bizottság r mora fölött. A ságban Condru viselő, a kép résztvevett, aki a a bizottság tiszt váratlanul poli és többek közö nagyváradi és a sokat a nemzet Condru képvis tőer nagy felb annál is inkább másu, hogy meg egy manife azzal, hogy tel nagyváradi ké nacionalizmusra buzdította a ké Az Uj Kelet mármárosi kép

ipari túlsúlyukat. Az amerikai hivatalos petróleumbizottság 1926 végén 4,5 milliárd barrelre becsülte az Egyesült Államok területén kiaknázható petróleum-mennyiséget, amely tehát

a mai fogyasztás mellett mindössze hat évi szükségletet fedezne Amerikának.

Tavaly 900 millió barrel petróleumot termeltek Amerikában, erős túlprodukciónak számít, vagyis naponta 2,5 millió barrel, viszont a napi szükséglet csak másfélmillió barrel volt. A fogyasztás azonban állandóan növekedik és míg 1926-ban a termelés csak 2 százalékos emelkedést mutatott, a fogyasztás 7 százalékkal emelkedett. Valószínű tehát, hogy a fogyasztás a jövőben is felül fogja múlni a termelést, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a petróleumforrások kapacitása nem állandó, hiszen legutóbb is az Oklahoma államban nemrég megnyitott petróleum-kutak termelése 500 ezer barrelről várhatóan 200 ezer barrelre esett vissza. Általában a petróleumforrások legfeljebb 3 évig képesek maximális teljesítményre, de vannak esetek, így például Pennsylvániában egyes petróleumforrások, amelyek eleinte napi 500-600 barrel olajat produkáltak, ma már alig egy barrelt produkálnak naponta. Az egész Amerikában előforduló petróleum kétharmadát, 10 milliárd barrelt már kitermeltek, csak az utóbbi hat évben 5 milliárd barrelt termeltek. Ezzel szemben

Amerika olaj- és benzinszükséglete az utóbbi tíz évben megháromszorozódott és egyedül az utóbbi négy évben megduplázódott.

mert például míg 1922-ben Amerika benzinszükséglete 127 millió barrel volt, 1927-ben ez a mennyiség 300 millióra emelkedett.

Abban a pillanatban, minelyt a szükséglet végleg meghaladja a termelést, szakértői vélemény szerint, a benzín és petróleumárakban legalább 100 százalékos emelkedésnek kell bekövetkeznie. Ezt az áremelkedést természetesen semcsak az automobil-ipar fogja megélni (az Egyesült Államokban ma több mint 25 millió autó fut), hanem az összes gazdasági ágak és fogyasztórétegek, amelyek petróleumot és benzint használnak. Ha 1927-ben nem fedezték volna fel újabb petróleumforrásokat, akkor Amerika 100 millió barrelre tehető szükségletét csak a már kiaknázott készletekből lehetett volna fedezni. Ebből arra következtetnek, hogy amennyiben a legközelebbi két éven belül nem sikerül

Hogyan lehet szabadulni a zsírfelületről és emellett megőrizni a ráncmentes, sima, fiatalos bőrt? Elida bőrpótlással. Mert a bőrnek éppen az a mystikus rejtelme, hogy kívülről táplálható. Az Elida krémek nyersanyagait annyira tiszták, hogy velük minden veszély nélkül akár táplálkozni is lehetne.

A bőrnek kétféle krémre van szüksége: Elida Cold-Cream megóvja arcbőrét éjjelen át, a száraz bőrt a szükséges zsíradékkal látja el. Elida Arc krém használata minden órában kellemes. Megóv és gyógyít, nem fénylik, nem zsíroz és nem tapad. Mindig láthatatlan, sohasem hatástalan. A bőrnek alabastromszerű színezetet kölcsönöz.

ELIDA ARCKRÉM

Amerikában újabb petróleummezőket fedezni, az amerikai ipar és az egész amerikai gazdasági élet olyan helyzetbe kerül, amelynek konzervenciáját ma még megközelítőleg sem lehet belátni.

Condrus képviselő cáfolja máramarosszigeti kijelentéseit

Nem azt mondtam, hogy a nemzeti parasztpárt provokálta a rombolásokat, csak azt, hogy ők aknázzák ki, politikai célokra

(Bucuresi-Bukarest, március 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány héttel ezelőtt máramarosszigeti tudósítónk jelentése alapján beszámoltunk arról az anketéről, amelyet egy ugynevezett miniszteri bizottság rendezett Máramaros nyomora fölött. A jelentés szerint a bizottságban Condrus Mihail liberális képviselő, a képviselőház kvestora is résztvett, aki a szigeti kereskedők által a bizottság tiszteletére rendezett vacsorán váratlanul politikai kijelentéseket tett és többek között azt állította, hogy a nagyváradi és a kolozsvári diákvizsgák, a nemzeti parasztpárt rendezte. Condrus képviselő nyilatkozata érthetően nagy feltűrést keltett országszerte, annál is inkább, mert hiszen köztudomású, hogy maguk a diákok vádolták meg egy manifesztumukban a kormányt azzal, hogy teljes erejével támogatta a nagyváradi kongresszust és minél több nacionalizmusra és antiszemitizmusra buzdította a kongresszusi résztvevőket. Az Uj Kelet cikkével kapcsolatosan a máramarosi képviselő, ki egyszerűen a

kamara kvestora lapunk munkatársát magához kérte a képviselőháza és kijelentette, hogy a tudósítás tartalma nem mindenben fedi a valóságot. — Mindenekelőtt is hangsúlyozni szeretném — mondotta Condrus kvestor, — hogy én semmilyen miniszteri bizottságban nem vettem részt. Egyszerűen azért mentem Máramarosszigetre, hogy választóimmal érintkezésbe lépjek, hogy megtudjam, milyen panaszok és sérelmek vannak. Két gyűlést hívtam össze a vidéken és egyet Máramarosszigeten. A szigeti utam tehát kizárólagosan politikai jellegű volt. Természetes tehát, hogy amikor a szigeti kereskedők és iparosok teára hívtak meg, kifejtettem előtük a liberális párt programját és a máramarosszigeti képviselők tevékenységét. Ezt pedig annál is inkább megtehettem, hiszen a beszédem előtt felszólalt Stern szigeti kereskedő, aki köszönetét fejezte ki a máramarosi képviselőknek tevékenységükért, amelyet mi a máramarosi nyomor enyhítése érdekében kifejtettünk.

— Ennyit kívántam pro primo leszögezni. Pro secundo pedig hangsúlyozni kívánom, hogy én nem azt mondtam, hogy a nagyváradi diákvizsgákat a nemzeti parasztpárt készítette volna elő. De megállapítottam, hogy a nemzeti parasztpárt teljes erejével igyekezett a szomorú eseményeket kiaknázni, amely legalább is feltűnő, ha meggondoljuk azt, hogy a kormánynak igazán nem volt érdeke az, hogy a mai súlyos kül- és belpolitikai helyzetben zavargásokat és demonstrációkat provokáljon. — A nemzeti parasztpárt minden áron kormányra akar kerülni. — folytatta nyilatkozatát Condrus. A nemzeti parasztpártnak tehát érdeke az, hogy a lakosság elégedetlen legyen, érdeke az, hogy rendbontások történjenek, mert ily módon jogcímet szerezhet arra, hogy magának követelje a hatalmat. A kormánynak viszont eminens érdeke az, hogy az országban teljes nyugalom honoljon. Így tehát kérem kinek állott érdekében zavargásokat provokálni.

Nagyváradon és Kolozsváron? Egyébként is kijelenthetem, hogy a liberális párt nem antiszemita. Mi mindig azon voltunk, hogy az ország zsidóságával a békés együttélést biztosítsuk. Ezeket mondotta a képviselőház folyósján bukaresti munkatársunknak Condrus képviselő. A kamara kvestorának nyilatkozatával kétségtelenül nehéz dolog vitába szállni, mert a logika szempontjából százszázalékosan igaz van. Sem a kölcsöntárgyalások küszöbön álló kormányának, sem pedig az országnak nem volt érdekében a fájdalmas kilengéseket előidézni. Sajnos azonban, a politikában gyakran hiába keresünk logikát és ha elfogadjuk a máramarosi képviselői tézist, akkor is marad egy kérdés, amelyre már a logika sem ad választ. Ha nem kívánta a kormány, miért nem akadályozta meg az eseményeket? Ha Nagyváradon meglepetésként, váratlanul érték a hatóságokat az események, miért nem mozgósították legalább a Kolozsváron a közérót?

A kerületi rendőrkapitányok zsebeibe folytak be a zárórabírságok

Ujabb visszaélésekre jöttek rá a kolozsvári rendőrségen

(Cluj-Kolozsvár, március 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Amióta Mihai Jon rendőrprefektus a kolozsvári rendőrség élén áll, több visszaélésre jött rá a rendőrség legénységi és tisztviselői karában. Az ország vajamennyi hivatalában szabadon virágozó korrupció Kolozsvár közmondásosan mintaszerű rendőri hivata-

lában is gyökeret vert és Mihai prefektus erélyes keze nap-nap után újabb felfüggesztésekkel és fegyelmi eljárásokkal akadályozza meg a rendőrség presztízisének lezülését. A legújabb fegyelmi vizsgálat érdekes kihágások kapcsán indult meg. A rendőrhatalóságok tudvalevőleg 2000 lejig ter-

március 11.
Szappan
R & CIE
szappana.
szappan rajta van
tebb látható
neve:
& CIE.
apható
zato! ktől
szágyenbe és
en, ne hagyj el
színességes asz-
jóságos ember,
házaságtörő...
ásikat és nem
na olyan gonosz
rtiszt, aki sze-
ter, akkor is
remtóm, meg-
segíts!
felke mélyéről
a, hogy nyílik
te egy férfi lép-
érintette vállát
állott előtte.
örömmel kö-
ongott. Végül
Micsoda vihar
ra és szava el-
t — milyen ír-
Mi van veled.
t. A férfi meg-
rette, az asz-
előlvasta a
lván: lett.
en hangon! Ezt
olna!
mei kiugrottak
y a levelet tar-
né látni lehetett
edelt. Egyetlen
nyok
s veszők leg-
fejlesztán
nél Medye-
Arjanyák ki-
keresztetik
üzöltő ké-
müküdik.
dák, üzle-
szhetetlen.
dói hitelét,
kődik,
színhelyén
olt, sem
tartalmaz.
natorokat,
nsav, car-
szerezhető.
riei 2.
k.

A genfi döntés megingatta a kormány helyzetét

Az ellenzéki vezetők audiencián kérték fogják a régenstanácstól a liberálisok eltávolítását. Kötössé vált a külföldi kölcsön is. Nemzeti kabinet következik?

— Az Uj Kelet tudósítójának esli telefonjelentése —

(Bucarest-Bukarest, március 10. Az Uj Kelet tud.) A genfi határozat, amelyet a Népszövetség az optánsperben hozott, leruhátlan konsternációt keltett politikai körökben. Duca belügyminiszter egész éjjel virrasztott és várta Titulescu jelentéseit, korán reggel pedig Bratianu Vintila miniszterelnökhez sietett, akivel hosszasan tanácskozott. A tanácskozás után Duca belügyminiszter a királyi palotába sietett és a régenstanácstól beszámolt a Genfből érkezett hírekről.

Szombaton délelőtt a nemzeti pártzáró parlamenti vezetősége ismét összejött, hogy a genfi kudarcra szemben tanúsítandó magatartását megbeszélje. Hasonlóképpen bizalmas pártértekezletet tartottak Jorga és Averescu is. Az összes pártvezetők elhatározták, hogy holnap audiencián kérik a régenstanácstól. Ezen az audiencián az ellenzék vezetői ki fogják fejteni, hogy

az optánsperben hozott döntés kizárólag a liberális kormány sorozatos halálvesztésének és pénzügyi politikájának eredménye.

Közelni fogják a régenstanácstól azt is, hogy az európai közvéleményt csak úgy lehetne ismét Románia javára hangolni, ha a jelenlegi kormány azonnal lemond és átadja helyét egy olyan összetételű kabinetnek, amely a nemzetközi közvélemény, elsősorban pedig a nagyhatalmak bizalmát élvezzi.

Az ellenzéki pártvezetők tanácskozási aival kapcsolatban ma délelőtt

Bukarestben erősen tartotta magát a hír, hogy a kormány estére már be is adja lemondását.

A régenstanácstól azt fogja ajánlani, hogy nemzeti kormány alakítására adjon megbízást, amely az optánsperben a felelősséget magára vállalhassa. A kormány lemondási szándékáról elterjedt hírek nem bizonyultak valóknak, de a kamara ma délutáni ülésén liberális politikai körökben erősen rezignált hangulat volt tapasztalható. Leon Gheorghe dr. kolozsvári egyetemi tanár, a parlament folyosóján kijelentette az Uj Kelet munkatársának, hogy a genfi határozat után nem tudja, hogy a külföldi kölcsön megvalósítható lesz-e. Ellenzéki körökben meg vannak győződve arról, hogy

a genfi határozat döntőesapást mér a kormányra, amelynek maximum két héten belül távoznia kell a helyéről.

A fővárosi sajtó is nagy konsternációval írta a genfi döntésről, amelyről fontos változásokat vár a belpolitikai helyzetben. A néppárti „Politica” szerint a liberális kormány felállítását le kell mondania és helyébe hivatalnok-kormányt fog kerülni, amely egyfelől magára vállalhassa az optánsperrel szembeni felelősséget, másfelől pedig akármilyen feltételek mellett felveheti majd a külföldi kölcsönt és sürgősen megvalósítsa a lej stabilizációját. Nagyon érdekes az

„Adeverul” cikke, amely többek között a következőket írja: „Nem tudjuk elképzelni azokat az okokat, amelyek ezt a hirtelen változást előidézték a Népszövetségnél. Ezt az éles hangulatváltozást a kormány hibáival sem lehet teljesen megindokolni. A genfi döntés tagadhatatlanul a magyar propaganda ügyességének is tulajdonítható. A mi véleményünk szerint

valaminek kellett történnie Európában, amit a legelősebben figyelő szem sem vett észre

és emiatt kerülünk a mai kínos helyzetbe. Titulescu minden erőlködése hiábavalónak bizonyult és szinte örülnünk kell, hogy a három hónapos gondolkodási időt sikerült kivívni.

Politikai körökben élénk feltámadást keltett az „Avantgarda” című liberális

pamflet mai száma, amely bejelenti, hogy rövidesen nemzeti kormány kerül az ország élére. A bulvárlap

már közli is az új kabinet összetételét,

amely szerint a liberálisokat felváltó kormányban helyet foglalnak Bratianu Vintila, Duca, Argelotianu, Lupu, Vaida, Madgearu, Mihalache, Averescu, Goga, Rascanu tábornok, valamint Jorga és Jorgának két híve.

Tegnap este hozta nyilvánosságra a népszövetségi tanács határozatát az optánsperben

Apponyi elfogadta a javaslatot, Titulescu csak a határozathoz járult hozzá. A szentgotthárdi incidens ügyében kiküldött bizottság elkészült ideiglenes jelentésével. Mindenki siet el Genfből

Genf, március 10. Teljes részletekkel ismertettük a népszövetségi tanács tegnapi és tegnapielőtti üléseit, amelyekben az optánsper ügyét tárgyalták. Ismertettük Chamberlain beszédét, melyben drámai erővel mulatott rá arra, hogy ez az ügy már hosszú idő óta érezhető hatását az államok egymásközötti viszonyában. Részletesen adtuk Chamberlain áthidaló javaslatának szövegét, amelyhez Briand szolt hozzá, kérve a Népszövetséget, hogy végre intézkedjen az optánsper ügyét, amely az európai békét és a Népszövetség tekintélyét veszélyezteti.

Chamberlain javaslatának megtétele után

Magyarország részéről Apponyi kijelentette, hogy Chamberlain javaslatát Magyarország részéről teljes egészében elfogadja és Titulescu feltételeit teljes mértékben visszautasítja.

Chamberlain megköszönte Apponyinak hozzájárulását a tanács határozatához és kérte Titulescut, gondolja meg jól, mielőtt visszautasítja az egyhangú tanács határozatot, melynek elfogadására országa barátai is felkérték. Hangsúlyozza, hogy a két újra kiküldendő bíróval szemben nem lehet olyan feltételeket szabni, melyeket az eredeti bírósággal szemben sem kötöttek ki.

Egész Európa úgy kívánja, hogy a kérdést úgy rendezzék, amint azt a népszövetségi tanács tervezi.

Titulescu újra hangsúlyozza, hogy Chamberlain javaslatához nem járulhat hozzá, mire a tanács határozatra vonul vissza. A tanács zárt ülése este nyolc órakor ért véget. Az újra megnyitott nyilvános ülésen az elnök újra felolvasta a határozatban benyújtott formulát, amely így hangzik:

A népszövetségi tanács a fennforogó jogvita elintézésére legelősebbül a közvetlen tárgyalásokat tartotta. Ezeknek lebonyolítása érdekében szeptemberben három elvet szögeztet le. Azóta meg kellett állapítani, hogy a közvetlen tárgyalások

megállapodáshoz nem vezettek. A tanács ma is hasznosnak látja a szeptemberi elvek ajánlását minden módosítás nélkül. De ugyanakkor végleges határozatba hozza a délelőtti ülésen egyhangúan elfogadott indítványát, amely szerint a tanács a maga részéről két selemes bírót küld ki a vegyes román-magyar döntőbírói bizottságra és ugyanakkor felszólítja Romániát, hogy küldje vissza a döntőbírói bizottság bíráját. Ennek a határozatnak érdekében pedig felszólítja az érdekelteket, hogy kormányuk választ a legközelebbi tanácsülésen közöljék a tanácsal, egyben a kérdést a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki.

Titulescu a határozat után végül is bejelenti, hogy elfogadja a határozatot, de csak mint elhalasztást és fentartja a lehetőségét, hogy a román kormány a jövő ülésen adandó válaszában visszautasítsa a népszövetségi tanács utolsó határozatát.

Genf, március 10. A népszövetségi tanács ma délelőtt folytatta a tanácskozási munkáját, amelyen újra a szentgotthárdi incidens ügye került szónyegre. A kiküldendő bírók bizottság tegnap bizalmas tanácskozáson szövegezte meg jelentéseit eddigi működéséről, melyet ma délelőtti betérjesztettek a tanács elé. Ez a jelentés csak ideiglenes beszámoló, melyet júniusban fog követni a végleges.

A mai tanácskozáson a Saar-bizottság jelentése is szerepel.

Egyébként a delegáltak, a németek kivételével, ma este elhagyják Genfét. A németek valószínűleg holnap délben utaznak el, mivel addig Stresemann több államtövel, elsősorban Zaleskivel fog tárgyalni.

Genf, március 10. Újabb jelentések szerint a szentgotthárdi incidens ügyét a ma délutáni ülésen fogják tárgyalni. Ma délelőtt Bulgária, Portugália, kölcsönt, valamint a Saar-ügyet veszik tárgyalás alá.

Titulescu a mai konferencián nem jelent meg s Antonjude jött el képviselőként. Egyes verziók szerint, Romániának lehetősé teszik egy külföldi kölcsön felvételét az optánsperből eredő tartozásai fedezésére, azonban csak abban az esetben, ha elismeri a kártérítési kötelezettséget.

Ezzel szemben viszont Magyarország sem számíthat arra a 250 millióra, amely nyit követel.

Genf, március 10. Genfi politikai körökben igyekeznek az optánsper rezméjét összefoglalni. E szerint a helyzet az ügyben a következő: szeptemberben Magyarország miatt hiúsult meg a határozathozatal, most Románia emelt óvást a

határozat ellen. Akkor több tanácsag elenezte a határozatot, most valamennyi állástfoglalt a határozat mellett. Titulescu tehát álláspontjával teljesen magára maradt, így az az egyöntetűség, melyet Titulescu a népszövetségi tanács tagokkal kapcsolatban hangoztatott, a valóságban koránt sincs meg. Beigazolódott, hogy az optánsperben a népszövetségi tanács korántsem hozott döntést.

Több delegátus betérjesztette a pénzügyi bizottság jelentését a magyar és osztrák talpraállítási kölcsön maradványa tárgyában, amit a tanács tudomásul vett.

Budapest, március 10. Ugyanakkor, amikor a román sajtó a legnagyobb meglepéssel regisztrálja Titulescu genfi szereplését s a román külügyminiszternek bizalmat szavazott, a magyar sajtó is megszólal az ügyben és a magyar közvélemény vezetőinek nyilatkozatát közli. A lapok általában megállapítják, hogy a magyar közvélemény az optánsper népszövetségi döntésében egyelőre csak erkölcsi, nem pedig jogi győzelmet lát.

Ugrom Gábor a lapoknak adott nyi-

UI ÉKSZERÜZLET
FENYŐ HERMANN
óra és ékszer üzlet
Cluj, Piața Unirii 23
Dus raktár a legmodernebb óra ékszer és dísz tárgyokban.
Szolid kiszolgálásért a cég régi jó hírneve
TELJES GARANCIÁT NYUJT.

HARISNYA
Kötött áru különlegességek.
Kabát, mellény, angol pulover legjobban és legolcsóbban csak
Blatt-
nál, — Cluj, Főter 13.
Irányárak:
Női melírt harisnya — lei 35
Női mouslin harisnya — lei 67
Női cérna fátoly harisnya — lei 97
Női selyem harisnya — lei 87

Corso filmszínház
Hétfőn premier! A Nobel-díjjal koszoruzott Hétfőn premier!
Lagerlöf Zelma világhírű regénye
Jeruzsálem
Főszereplő: Conrad Veidt

erdélyi és bányászati
Ernö.
or Ferenc.
álmnyomását csak a
engedjük meg.

utató a
mán Ope-

sen megkötő és
le a kolozsvári
estét ezáltal köz-
be: a „Mas-
rej és Leo Delibes
re: a Coppelia.

ntasztikus elkép-
dekoratív szoci-
és zenéje
megrázó motívum-
annyira ballet,
az „Utolsó ál-
égtelenül eredeti

mettséget igényel
is legjobb ké-
ani a nehéz fel-
utolsó felvétel
harmóniájában,
ékes képzőlet és
nye. A szereplők
művészi munkát
ez a fiatal és
hetségről számot
errot szerzőjében
nár megszokott
erővel táncolt
finom és disz-
Penescu Helén
áncteljesége a
szereplő valcer-
lt.

a Coppelia
nden világvárosi
bejárt könyved,
amelynek rea-
fiatal primaball-
vállalta. Komoly
va: a legközele-
adatát. Minden-
azt, hogy ez a
báj studiumával
egyszerűsített
áldva, amit az
sileg sok figyel-
málletet csaknem
s rendezésbe i
ius szerepében
al tűnt ki.
Horváth Elza
t közelebbi alk-
képességről tett
sok közül Ia-
Osváth Klára

ruhák mind-
llottak. Az est
jegyében zaj-
hogy az opera
művészi pro-
előséget, amely
áll a kolozsvá-
(s. I.)

ezetének so-
Strasser Ele-
a, kedden este
égium disz-
tervezés fel-
cimen. Az
fogják illusz-

lyag- és vég-
les „Ferenc
n csökkenti a
házi bizonyít-
a Ferenc Jó-
a hatása kö-
hálatra rend-
gyógyászati-
műszerüzletek-

latkozatában kijelentette, hogy a döntés tanulságul fog szolgálni a jövőre és azt bizonyítja, hogy a Népszövetség azokban a kérdésekben, amelyek a független bíróságokra tartoznak, nem enged politikumot belevinni. A döntés alkalmas arra, hogy a Népszövetségbe vetett magyar hitet, amely a Népszövetség híveiben is megrendült, újból megerősítse.

Gombos kijelenti, hogy a döntést si-

kernek kell elkönyvelni, ami azonban csak akkor lesz teljes, ha júniusban a magyar optások jogainak és érdekeinek szem előtt tartásával hoznak döntést.

Pekár Gyula szerint, fordulópontot kell látni a genfi felfogásban, amelyben a iudicium fölébe került a politikumnak. Ha valaki a iudiciumban vereséget szenved, többé nem menekülhet a politikum védőszárnyai alá.

Maniu még 1923-ban megjósolta az optánsperben a román álláspont sikertelenségét

(Bucuresti-Bukarest, március 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Népszövetség döntéséről délután 4 órakor érkezett meg az első hír Genfből a Rador távirati ügynökség útján. A szenátusban épen nagy vita folyt Averescu tábornok és Bratianu Vintila között. A vita hevében egyszerre csak felállt az elnöki székben a szenátusi tárgyalások vezetője és távirattal a kezében, amelyet egy szolga adott át neki. Bratianu Vintilához lépett.

A miniszterelnök láthatóan megdöbben, nem is folytatta tovább a vita-kozást, hanem kivonult a folyosóra, majd több szenátor kíséretében eltávozott.

A kamarába fél 5 órakor érkezett meg a genfi hír. Duca belügyminiszter kapta az értesítést. A képviselők sejtették miről van szó, kérdésekkel ostromolták, de Duca minden felvilágosítást megtagadott. Nemsokára a telefonhoz hívták. A miniszterelnök beszélt és lakására hívta a kormány tagjait. Egyedül Lupu maradt a parlamentben azért, mert épen az ő munkakódexet tárgyalták.

A miniszterek Bratianu Vintilának a Str. Aurel Vlaicu 25. szám alatti lakására mentek és 5 órakor megkezdtek a tanácskozást. Ugyanakkor a nemzeti parasztpárti szenátorok és képviselők is összegyűltek Maniu lakására és késő éjfélig tanácskoztak.

Maniu az értekezleten kifejtette, hogy ő előre látta a román álláspont sikerelenségét. Már 1923-ban memorandumot intézett Constantinescu Alecu földművelésügyi miniszterhez és kifejtette, hogy ne erőszakolja az optáns-kérdést mert az csak a helyzetet mérgezi el és Románia nem nyer vele.

Elmondta Maniu, hogy a memorandumban leszögezte: „Az optások ugyanis igyekezni fognak földbirtokaiktól szabadulni és románoknak fogják eladni.” Constantinescu Alecu az előterjesztésre azt felelte, hogy az optásokat ellenséges állampolgároknak tekintni, földjüket tehát elveszi. A memorandummal való ujjhuzást Románia meg fogja banni.

Este 7 órakor a lapok különkiadásában adták hírül a genfi döntést.

Az utcákon és nyilvános helyeken mindenki az optáns-perrel beszélt és a követéseket ostromolták telefonon, hogy kellő felvilágosítást kapjanak. Sűrűn fordultak a magyar követséghez is, de Vildányi báró a felvilágosításokat azzal tagadta meg, hogy a genfi döntésről hivatalosan még értesülése nincsen.

A Bratianu Vintila lakásán lefolyt tanácskozások után a miniszterek meglehetősen nyugodtságot mutattak.

Benfentes politikusok az éjszaka nem tagadták, hogy Titulescu helyzete a genfi döntés miatt megrendült.

Megrendült pedig azért, mert a politikai korifeusok állítása szerint információval megterhesztette a kormányt. Külföldi utjáról állítólag minduntalan kedvező jelentéseket küldött arról, hogy nemcsak Anglia és Franciaország, hanem még Olaszország véleménye is kedvez a román álláspontnak.

Titulescu betegsége miatt tovább is külföldön akar maradni, de a kormány több tagja állítólag erősen kíváncsi, jöjjön-e haza és számoljon be közvetlenül külföldi utjáról és genfi sikerelenségéről.

Ma délelőttre Bratianu Vintila rendkívüli minisztertanácsot hívott össze.

Megegyezés előtt áll a két pártra szakadt antiszemita Liga

Cuza és Catuneanu között folynak a béketárgyalások

(Bucuresti-Bukarest, márc. 10. Az Uj Kelet tud.) A romániai antiszemita mozgalom, amely 1923 óta változatlan vehemenciával és minden „rendszabályozó” intézkedés ellenére is hallgatóságos támogatással működik az országban, most újabb fázisához jutott el. Tudvalevő, hogy két évvel ezelőtt a Keresztény Nemzetvédelmi Liga két részre szakadt, mert a Liga egyik csoportja úgy találta, hogy Cuza professzor, a „gyakorlati” antiszemita hetvenéves örökifja nem a Liga alapszabályait által megengedett módon és eszközökkel tölti be elnöki tisztjét. A forradalmár ébredők szerint Cuza elnöksége alapszabályellenes, mert az elnök többségben a Liga vezetőtanácsának meghallgatása nélkül, diktatórikusan hozott határozatokat. Ez ellen a fiatalabb generáció úgy próbált védekezni, hogy egy új ligát szervezett meg, amelynek központjává Kolozsvárt jelölték ki. A kolozsvári disszidens Liga vezére Cătușanu professzor lett.

A Ligának két pártra szakadása azonban csöppet sem gyengítette a romániai antiszemitizmust amit a decemberi események és az ezeket követő bírósági tárgyalások is igazolnak. De úgy látszik, hogy a két antiszemita tábor még mindig nem tartja elég

Kiépítettnek az antiszemita mozgalmat, mert a legutóbbi napok mozgalmát, mert a legutóbbi napokban a két tábor között váratlan közlekedések történtek, amelyeknek következtében ma már komoly tárgyalások folynak Cătușanu és Cuza között a megegyezésre vonatkozólag.

Béketárgyalások

Még Cuza nyugdíjbavonulása előtt történtek közlekedések a két párt között, de a tárgyalások nem vezettek eredményre, mert Cătușanu professzor és a disszidensek másik vezére, I. Zelea Codreanu csak az 1925-ben megszavazott alapszabályok alapján tartották megvalósíthatónak az egyezséget. A legújabb tárgyalások ennek ellenére is a Cătușanu csoport közlekedésének alapján történtek. Cătușanu ugyanis levelet intézett Cuzához, amelyben kifejtette, hogy a Liga két részre szakadása nagy veszteséget jelent a román nemzeti mozgalomnak.

„Az alapszabályok alapján álló Liga tagjai — írja Cătușanu — készek nem létezőknek tekinteni azokat az okokat, amelyek a két párt egyesülésének útjában állnak, annál is inkább, mert az egyenlenségeket okozó „inopportunistus” személyek kiléptek a Ligából”.

Közeledő gyűlés Bukarestben

Az „inopportunistus” jelzővel Cătușanu professzor Vasiliu Emil volt pártfőtitkár illeti, aki három hónappal ezelőtt azért mondott le tisztségéről, mert nem akart az egyezkedések útjában állani. A lemondást annak idején Cătușanu professzor csoportja követelte, mert Vasiliu annakidején heves sajtókampányt vezetett a disszidens antiszemita ellen. Bár a lemondást Cuza még nem fogadta el, mindkét részen remélik, hogy a főtitkár eltávozása a

felek megegyezésével fog végződni. Hír szerint Cuza rokonszenvvel fogadta Cătușanu közlekedését és közös megegyezés alapján a két tábor már el is döntötte, hogy március hó végén Bukarestben kongresszust tartanak, amelyen a megegyezést részleteiben is megbeszélik. A tárgyalások azonban nem mindenben fognak a várakozásnak megfelelő egyetértésben lefolyni mert Codreanu és Sămuleanu diákvézerek újra szőnyegre fogják dobni az 1925-ben megszavazott alapszabályok kérdését.

Váratlanul Bukarestbe rendelték Erdély polgármestereit

A kolozsvári tanács permanens bizottságának ülése

(Cluj-Kolozsvár, március 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A városi tanács állandó bizottsága tegnap esti ülésén több fontos ügyet tárgyalt meg. Az ülést Tuffli helyettespolgármester nyitotta meg, aki bejelentette, hogy Mihali polgármestert Franasovici belügyi államtitkár táviratilag Bukarestbe hívta, azonban a táviratban semmilyen indok nem szerepelt az utazás céljára vonatkozólag. Biztos forrásból azt az információt szereztük, hogy nemcsak Kolozsvár, de Erdély összes polgármestereit Bukarestbe szólította, ahol fontos politikai megbeszéléseken kell résztvenniük.

Az állandó bizottság tegnap esti ülésén Simon pénzügyi tanácsos összefoglalta a néhány nappal ezelőtt megtartott nagytanács ülésén a költségvetés módosításával kapcsolatba hozott határozatokat amelyek keresztülvitelé-

nek módosztatát az állandó bizottság megbeszélte. A bizottság elhatározta ezután hogy Tuffli helyettespolgármester ismét felutazik Bukarestbe a mintavásár ügyében az ezzel kapcsolatos függő ügyek elintézésére. A nagy tanács ama határozatával kapcsolatban, hogy a város tisztviselőinek ajándékok utaljanak ki, az állandó bizottság elhatározta egyhavi fizetés azonnali felvételét. Majd a tisztviselők előléptetésének ügyével foglalkozott a bizottság, elhatározván, hogy 60 városi tisztviselőt magasabb fizetési osztályba soroznak.

A bizottság végül elhatározta, végérvényesen a városi strandnak volt Bem uccáig való kibővítését. A műszaki osztálynak ki is adták az utasítást az árlejtés elkészítésére, valamint arra, hogy májusban kezdjék meg a munkálatokat.

Szédületes áremelkedéseket jósolnak a petróleumpiacon, mert Amerika kőolajtelepei kimerülőben vannak

A fogyasztás rohamos emelkedése miatt Amerika állítólag csak hat évig tudja még fedezni saját szükségletét

Berlin, március 10. Nem első ízben bukkannak fel érdekelt üzleti körökben olyan hírek, hogy a felmérhetetlennek hitt amerikai petróleumforrások kimerülés előtt állanak. Ezúttal is arra hívatkoznak ezek az értesülések, hogy a nyers olaj és annak melléktermékei iránt mutatkozó óriási kereslet, amely fantasztikus számokat produkál, ugyszólván napról-napra ugrásszerűen emelkedik. Állítólag maga az amerikai kormány is komolyan foglalkozik ezzel a problémával. Mert bár

rőleumtermelésének kéreken 70 százalékat tartja kezében.

a saját szükségletére fogyasztott és az exportált mennyiségek olyan horribilitások, hogy belátható időn belül Amerika kénytelen lesz a saját petróleumát külföldről visszavásárolni, még mielőtt a jelenleg ismert petróleumforrások kimerülneek.

Nagyon természetes, hogy amennyiben a fenti aggodalmak helyénvalóknak bizonyulnak, az Egyesült Államokat az a veszedelem is fenyegeti, hogy elvesztik

Keresetnek geranciaképes képviselők az ország területén.

Az egész világon szabadalmazott

„ISI”

A nyelv tisztaságát szolgáló kicsiny készülék

A nyelvet minden reggel meg kell öblögetni a ráragadó mikroaktól.

Óvakodjatok! Millió mikroba rakódik le az ember nyelvére és ezek megtámasztják a fogakat, rossz szagot idéznek elő a szájba és fejfájást okoznak. Mindez elmarad annál, aki minden reggel használja az ISI nyelvtisztító készüléket 20 lel.

Kapható drogueriakban, gyógyszerárakban, illatszerárakban és minden esetben a „Depozitul General” cégnél, Bucuresti Str. Ghitu Karcelesor 14. Telefon 53-80.

Vasárnap, 1928

av

an

Több mint bevált. Alkalmazható a gyuladások, Aralmas alk és este egy-vezve. Minden

Goedeker

Boktor

honán Székesszék

— Orvosi K...
dr. Veress Fere...
Kolozsvárt, Str...
alatt megnyilt...
betegeknek min...
delés 3-5-ig

— Öngyilkos...
akart tőle. Páris...
szállodában hol...
riki multimillio...
azért lett öngy...
akart tőle s er...
tudta őt lebesz...
* Tegyen pró...
jön meg szemé...
olcsó árairól.

— Budapest...
bocsájtják aru...
A Bakay-klinika...
nincstelenek va...
a klinika portá...
hogy vértömöl...
vásárolnak vért...
esetben tényleg...
vért, azonban a...
ostrom miatt be...
*Világvárosi...
osztályt létesít...
toniffy Testvére...
gas színvonalu...
arra hogy a leg...
ki fogja elégtén...
kintünk, mert...
nek nem kell ez...
földről szerzmi...

— Meghall a...
zának tulajdon...
tik: A világ leg...
lajdonosa, kine...
zött Munkácsy...
van, Vanamacco...

— Politikai...
Párisból jelent...
gyűlésen a rész...
hevében revolue...
másra, amelyne...
sebesültek.

OLL...
GUM.

Nag...
K...
Kalapo...
börkez...
nem f...
Nagy tavas...
leszállított a...
Személyesen

Aranyér

Anusol-Goedecke

Több mint 25 éve a legbiztonságosabb bevált. Alkalmazása egyszerű. A fájdalom azonnal megszűnteti és gyógyítja a gyulladást, a vérzést és a viszketést. Aralmas alkotórészek nincsenek. Reggel és este egy-egy Suppositorium lesz bevezetve. Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Goedecke & Co. (Göteborg, Schweden) Leipzig

— Orvosi Kozmetikai Intézet. Prof. dr. Veress Ferenc Kozmetikai Intézete Kolozsvárt, Str. N. Jorga (Jókai) 5. sz. alatt megnyitott. Rendelés bőr- és nemibetegeknek mint eddig, kozmetikai rendelés 3—5-ig.

— Öngyilkos lett, mert férje válni akart tőle. Párisból jelentik: Egy előkelő szalldobában holtan találták Crosby amerikai multimilliomos feleségét. Az asszony azért lett öngyilkos, mert férje válni akart tőle s erről a szándékáról nem tudta őt lebeszélni.

— Tegyen próbavásárlást és győződjön meg személyesen a Kalapkirály olcsó árairól.

— Budapest, nincstelenjei a vérüket becsájlják áruba. Budapestről jelentik: A Bakay-klinikán az utóbbi napokban a nincstelenek valóságos megstromolták a klinika portáját, mert híre terjedt, hogy vértömlesztéshez, nagy pénzért vásárolnak vért. Kiderült, hogy egy-két esetben tényleg megvettek pár deciliter vért, azonban a vásárlást, épen a nagy ostrom miatt be kellett szüntetni.

— Világvárosi nőjü konfickció-osztályt létesített a főtéren lévő Martonffy Testvérek & Co. cég. Ezen magas színvonalú vállalkozást tekintettel arra hogy a legkényesebb igényeket is ki fogja elégíteni házagnótlónak kell tekintünk, mert a m. t. hölgyközönségnek nem kell ezután drága pénzért külföldről szerezni be felettét.

— Meghalt a világ legnagyobb áruházának tulajdonosa. Newyorkból jelentik: A világ legnagyobb áruházának tulajdonosa, kinek birtokában többek között Munkácsy nagy Krisztus-képe is van, Vanamancer meghalt.

— Politikai gyűlés revolvolverekkel. Párisból jelentik: Egy lyoni politikai gyűlésen a résztvevők a kifejlődött vita hevében revolvolverekkel adtak le egymásra, amelynek folyamán hatan megsebesültek.

— Hogyan kell egy nagy szerepet előkészíteni, azt fogja most a kolozsvári közönség a Baklanoffi vendégjátékaiból látni, a 12. és 14-iki előadásokon a Román Operában.

— Utazási kedvezmények a budapesti tenyészállatvásárra és gépkijelítésre. Március 22-én nyílik meg Budapesten a 37. tenyészállatvásár és gépkijelítés, amely iránt az összes utóállamokban nagy érdeklődés tapasztalható. A vásár látogatói vásárigazolvány ellenében március 16. és március 26. között vízum nélkül léphetik át a magyar határt. A romániai látogatóközönség a vízumot utólag szerezheti meg Budapesten 50 százalékos kedvezménnyel. A vásárigazolvány felmutatójának a román államvasutak 25 százalékos utazási kedvezményt nyújtanak. A kedvezmény igénybevételéhez szükséges vásárigazolványokat Nagyvaradon a Dacia-banknál és a Bihar megyei Gazdasági Egyesületnél, Kolozsváron az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél, Szatmáron a Szatmári Gazdasági Egyesületnél, Aradon a Sándor Ferenc könyvkereskedésben, azonkívül a Wagon-Lits menetjegyjiroda fiókjainál lehet 180 lejért beszerezni.

— Kalapot, inget és férfi divatszükségletét elsőrangú minőségben, majdnem féláron, csakis a Kalapkirálynál vehet. P. Unirii 24.

— Hajmeresztő amerikai történet. Newyorkból jelentik: Tegnap hajmeresztő történet játszódott a Newyorkban. Koch René automobilgöngyölék békés családi életet élt, míg egy vakító szépségű leánnyal meg nem ismerkedett, akitől nem tudott szabadulni. A minap egyik autójárási alkalmán megpillantotta Walker mexicói nagyparost, aki tökéletes hasonmása volt s amit mind a két fél megdöbbenéssel konstatait. Kochnak szörnyű gondolata támadt. Levélben arra kérte fel Walkert, hogy fontos ügyek elintézése végett látogassa meg lakását. Amikor Walker elment hozzá, Koch azt ajánlotta, hogy cseréljenek ruhát, hogy tükör nélkül láthassák egymást. A csere megtörténte után Koch revolverral hirtelen rálőtt Walkerre, azzal a szándékkal, hogy megölje s míg ő a leánnyal megszökök, Walkert temessék el helyette. A golyó azonban nem talált. Dulakodás támadt közöttük, melyben Walker győzött s a rendőrségre rohant. Mire a rendőrség emberi megérkeztek, Koch öngyilkos lett és meg is halt. Így akart megmenekülni az igazságszolgáltatástól.

— Figyelmeztetjük olvasóinkat, az „Első Nagyszabni cipőgyár Rt.” mai számunkban megjelent hirdetésére. Ezen erdélyi vállalat a különleges módszerrel gyártott eredeti Goodyear Welt különlegességeit, valamint a könnyű és elegáns női árukat eredeti gyári áron hozza saját lerakataiban (Calea Regele Ferdinand 22. szám) forgalomba. Amint értesülünk a gyár a vezetéssel a sokévi tapasztalattal bíró szakembereket, Feuerwerker és Fritsch unakat bízza meg. Miután „Herma” cipők hosszú ideig óta közkeletteltséggel bírnak, fölszükségnek tartjuk ezen üzletet a közönség különös figyelmében ajánlani.

OLLA
bebizonyított
legmegbízhatóbb
márka

Nagy tavaszi vásár,

bámulatos olcsó árakkal

Kalapkirály

P. Unirii 24.

Kalapok, nyakkendők, harisnyák, gallérok, bőrkeziyűk és más divatújdonságok majdnem féláron szerezhetőek be!

Nagy tavaszi fehérenmü vásár, csakis elsőrendű minőségek, melyen leszállított árakkal. Tegyen próbavásárlást és győződjön meg személyesen.

Fizetésnél kérje az ajándéktárgyat

MEGÉRKEZTEK!

SZABÓ JENŐ

divatáruházába - CLUJ

A legújabb női tavaszi divat kabátszővetek
Ruha casha, sima és mintás **Lei 390—**
Férfi tavaszi öltöny és felöltő szövetek dúsz
választékban.

Kérem kirakataim megtekintését

TELEFON 4—79.

— Eljegyzés. Reiter József kereskedő leányát, Rózsit, eljegyezte Beck Mór Cluj.

— Böhm Erzsike Szaniszló és Braun Emanuel borkereskedő, Oradea-Marec jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Egy amerikai olasz Mussolini-toronyt épített. Newyorkból jelentik: Vittorio Florio olasz származású amerikai filmgyáros, harminceleves felhőkarcolót építettett, melyet Mussolini-toronynak fog elnevezni s amelyben az olasz konzulátust és különböző olasz egyesületeket fogják elhelyezni.

Bélésáru szabókellék

komplett hozzávaló kösser vászonnal 498 L.

Succ. Carol Neumann-nál, Cui, Reg. Maria 10. Amittéi rendszer

— Dr. Sonnenwirth Ferdinand bőrgyógyász specialista, többévi bécsi és párisi tanulmányutjáról hazaérkezett és bőrgyógyászati rendelését megkezdte Cal. Reg. Ferdinand (Wesselényi-ucca) 18. sz. alatt, d. u. 2—4

— Dr. Sonnenwirth-Eister Meilita bőrgyógyász és sebész-kosmetikus, többévi bécsi és párisi tanulmányutjáról hazaérkezett és megkezdte bőrgyógyászati és kozmetikai rendelését Cal. Reg. Ferdinand (Wesselényi-ucca) 18. sz. alatt, d. e. fél 11—12 és d. u. 4—6.

— Megkezdődnek a tavaszi futball-szezon tréning-mérkőzései. Holnap délután a CFR pályán tartják meg a tavaszi szezon első tréning-mérkőzését a Haggibbor és CFR csapatai között. Délután 3-tól a II-ik csapatok, 5 órától az I-ső csapatok tartják meg mérkőzéseiket. A Haggibbor csapata néhány veterán játékosal erősítette meg a tavalyi szezonban legyengült csapatát. A kapus helyére az ideai szezonban Sugár fogja reaktiválni magát, a jobbszél posztjára a technikás Gidályt, center-esatárnak ismét Farkast állítja be a csapat intőzője. Kingi végleges leigazolatlása is erősíti az együttest, amelynek így talán sikerülni fog régi formáját visszanyernie.

— Próba a kolozsvári közönséggel. A Román Opera igazgatósága Baklanoffnak, a hírneves baritonistának vendég-szerepeltetésével kísérletet tett közönségével. A vendég szokatlanul nagy honoráriumot kap és a publikumon mulik, méltányolja-e ezket az áldozatokat. Ha igen, akkor lesz abban a helyzetben az Opera, hogy más világhírességeket léptethessen fel, mint Piccaver, Dolci, Franci, Galeffi, Titta Ruffo, Maria Ivogun, Ada Sári stb. Csak abban az esetben ha Baklanoff-estéken zsufolva lesz a nézőtér, kockáztathatja meg az Opera a további vendég-szerepléseket. Bukarestben például a Titta Ruffo-estékre egy zenekari alás 1600 lei, a legolcsóbb hely pedig 400 lei. Mennyivel melegebb lehet a kolozsvári közönség, amikor itt a legdrágább hely olcsóbb a legolcsóbb hely bukaresti helyénél, mert a legdrágább hely csak 275 lei.

— A m. szigeteki kórházi nőegylet és „Zeire mizrachi” purimi ünnepélyek. Vasárnap, március 4-én rendezte meg jólsikerült Purimi-ünnepélyét a Hoffmann L. zikne vezetése alatt álló szidó kórházi nőegylet a Polgári Kör nagytermében. A rendezés körül Kratz Emilné és Halpert Zsóke tevékenykedtek az ügyszerepléssel. A műsort Sajovits Rózsika klasszikus zongorajátéka vezette be, aki óriási sikert aratott. Nagy tetszést váltott ki a „Babylon vizeinél” című előkép, amelyben felléptek: Weisz Sári, Terkeltaub Sári, Halpert Klári, Braun Bella, Weisz Aranka, Rottenberg Hilda és Rózsika, Weisz Sárika, Feuerwerker Mancsi, Fuchs Dóri és Krémer Lipót, Terkeltaub Sári tüzéncát a publikum óhajára kétszer is megismételte. „Eszter királynő” című előképben szerepeltek: Halpert Zsóka, Weisz Janka, Sajovits Rózsika, valamint még mindazok, akik „Babylon vizeinél” című előképben is felléptek. Nagy sikere volt még Weisz Janka szavalatának és Feuerwerker Mancsi monológiájának. A legoptimistább váraozást is felülmuta a helybeli „Zeire mizrachi” által hétfőn, március 5-én a ref. gimnázium tornacsarnokában megtartott műsoros estélye. A műsor művészi összeállításából és szereplők kifügastalan játékából megállapíthatjuk azt, hogy kiváló szakértők működtek közre a M. zrachi ifjuság rendezésében. Löwentstein Mendel jidis és héber nyelven énekelt chaluq nótákat, Izrael Dávid humoros és ugyancsak chaluq énekszámaival az óriási tapsvihar hatása alatt párszor is megismételni volt kénytelen. Weisz Herman és Stein Sámuel kaftanos bocheerek tánduekéje valóságos frappirozta a közönséget. A felsorolt magánszámok után a „Bosszut bosszúért” című négyfelvonásos jiddis vígjátékot hozták színre. Ebben a darabban valóságos brillirozott Weisz Hermann, aki olyan játékudásról tett tanuságot, amely egy vérbeli művész diszere is válhatna. Weisz Hermannak méltó partnere volt Stein Sámuel, akinek egyes humoros jeleneteit a közönség szünni nem akaró tapsal honorálta. Kifügastalan játékot produkált Indig Juda is a tulvilági szellem eredeti szerepjátékában. Hirschl Marton is nagyban hozzájárult a darab sikeréhez. Izrael Dávid felejtethetetlen élményt nyújtott női szerepében. Jó volt még kisebb szerepében Perl Szimche is. A rendezőség díesőségében osztoznak: Feldmann Nándor, Harach Emanuel, Müller Moise, az Izrael fiúk, Pérl Béni és még többen, akiket itt fel nem sorolhatunk. Szerdán este egyébként újabb megismételte előadását a „Zeire mizrachi”, amelyet szintén telt ház nézett végig. Ezen a sikeren felbuzdulhatna annyira a vallásosabb ifjuság, hogy előadását rendeztesítsse.

— Elsüllyedőben van százötven utasával egy gőzös. Newyorkból jelentik: A Róbert nevű norvég gőzös százötven utasával és személyzetével a Cap-foknál elsüllyedőben van. A hajó legutolsó szikratávirata szerint a víz behatolt a géphelyiségekbe s a hajó személyzete sürgős segítséget kér. A Tuscarova gőzös elindult a hajó segítségére, azonban a vihar oly hatalmas, hogy nem tudják megközelíteni, bár közel van a parthoz.

Közgazdaság

A héten megkezdik a kolozsvári állandó mintavásár megszervezését

(Cluj-Kolozsvár, március 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hosszu vajadások után a kolozsvári állandó mintavásár ügye nyugvópontra jutott. A mintavásár létesítésére vonatkozó engedély tulajdonosa, a kereskedelmi és iparkamara a mintavásár elhelyezésének kérdésében arra az álláspontra helyezkedett, hogy az intézmény létesítésénél csak másodsorban lehet városfejlesztési szempontokat figyelembe venni, mert első helyen a mintavásárt alkotó ipari és kereskedelmi vállalatok érdekei állanak. Tekintettel arra, hogy a mintavásárt még az év augusztusában meg akarják nyitni, a kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy a most beálló hét folyamán megkezdik a szervezési munkákat. Erre vonatkozólag már az összes tervek ki vannak dolgozva és csak a ka-

mara igazgatóságának formális jóváhagyása szükséges ahhoz, hogy a tervek kivételére is sor kerüljön. Ez a jóváhagyás egy-két napon belül meglesz és így az előkészületi munkálatok is megkezdődhetnek. A mintavásár létesítésének pénzügyi részét a kamara úgy oldotta meg, hogy nem alakít erre a célra részvénytársaságot, hanem saját részijében fogja a költségvetési felesleget és egyéb rendelkezési alapok felhasználásával a mintavásárt felépíteni.

A kereskedelmi és iparkamara egyébként a jövő szombaton tartja meg rendes évi közgyűlést, amelyet a kamara vezetősége be fog számolni a mintavásár-akció jelenlegi állásáról. Ugyancsak a közgyűlés fogja ratifikálni a mintavásár létesítésére szánt költségvetési előirányzatot.

Az új vasúti tarifa megolcsóbbítja a gabona és a liszt szállítását is

(Bucuresti-Bukarest, március 10. Az Uj Kelet tud.) Az új vasúti tarifa kikérült a nyomdából és csak a minisztertanács jóváhagyása van még hátra, hogy azután életbe lépjen. Hir szerint azonban március 15-én semmi esetre sem fog az megtörténni, mert addig nem lesz minisztertanács. Az új tervezet több fontos cikk fuvardíját csökkentti, így többek között olcsóbb lesz a buza és a liszt szállítása is. Eddig egy vagon buza szállítása 50 km-re 1000 lej volt, most 900 lej lesz, 100 km-re 2000 lej volt, most 1700 lej lesz, 150 km-re 3000, most 2500, 200 km-re 4000, most 3300, 300 km-re 5700, most 4900, 400 km-re 6900, most 6300, 500 km-re 7900, most 7600, 600 kilométernél már nem változik a tarifa eddig is 8800 lej volt vagonként és most is ennyi marad. A differencia még fokozottabb a liszt szállításánál. Itt emellett lényeges a különbség aszerint, hogy a liszt belföldi használatra, vagy pedig kivitelre szállítatik.

Belföldi használatnál a fuvardíj 50 km-ig 1100 lej, kivételül 900 lej, 100 km-nél belföldi használatban 2200 lej, kivételül 1700 lej, 200 km-re 4200-3500 lej, 300 km-re 6200-4900 lej, 400 km-re 7900-6300, 500 km-re 9100-7600 lej és 600 km-nél 10800 lej belföldi forgalomban és 8800 lej kivételül.

A maltnak a gabonaszállításnál is az olcsóbb vasúti tarifát fizetik, ha igazolják, hogy a szállított búzából készült

lisztet exportálják. Ennél tehát az lesz az eljárás, hogy meg kell fizetni a teljes belföldi tarifát, utólag azonban, ha a lisztet exportálják, visszatérül nekik a fuvardíjkülönbözet.

Kedvezményesebb vasúti fuvardíjleveleket kaptak a cserep és lisztgyártók is, amelyek az ötsz számú kedvezményes tarifától ma kerülnek, ugyancsak a fákról is amelyek a 2. számú kedvezményes tarifához tartoznak. Együttalában az új tarifáon az a helyes szempont tört utat, hogy a kivételre kerülő áruk lenyeges fuvardíjkedvezményeket kapnak, hogy versenyképességük a nyugati piacokon biztosítható legyen.

Románia megkezdte az államadóságok ezévi kamatszolgáltatását. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium megtette a szükséges intézkedéseket az államadósági kötvények esedékes szelvényeinek beváltására. Az 1922. évi 4 százalékos kamatozású konszolidációs kölcsön kamatainak fizetésére a kormány a londoni British Overseas bankhoz 605.698 font 11 shilling és 4 pennyt utalt át az 1928. áprilisi szelvények beváltására, azonkívül 162 ezer 250 fontot, amellyel 360.52 font névértékű kötvényt vásárolt össze napi árfolyamon. Ezzel a tranzakcióval az 1928. áprilisában esedékes amortizációt is elintézte a kormány. A

pénzügyminisztérium ezenkívül más speciális költözéseknek és tett eleget, amelyek januárban és februárban, vagy március 15-ig váltak esedékessé. Ilyen címen 139 ezer 353 fontot, 2 millió 975.866 svájci frankot, 882 ezer 200 lirát, 415 ezer 381 dollárt és 160.065 belga frankot fizetett ki a kormány. Kifizette még a pénzügyminisztérium az 1889, 1890, 1891, 1894 és az 1925. évi kibocsátású 6 százalékos járadékok külföldi tulajdonosok birtokában lévő szelvényeit, amelyek januárban váltak esedékessé. Ezen a címen az állam 3 millió 370 ezer francia frankot, 2 millió 100 ezer belga frankot és 2 millió 98.999 lirát fizetett ki.

Meghívó. A Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Cluj 1928 március hó 24-én, délután 4 órakor saját helyiségében. Piata Unirii 9., tartja meg

XXXIII. évi rendes közgyűlést, melyre a fizetett részvényesek ezennel meghívotnak. **Tárgysorozat:** 1. Az igazgatóság jelentése, a felügyelői bizottság jelentése és az évi zárszámadások előterjesztése. 2. Határozathozatal az évi nyereség felosztása, nemkülönben az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása tárgyában. 3. Javaslat az alaptörvény 40 millió leire való felemelésére. 4. Az alapszabály 5., 9., 33. paragrafusainak módosítása. 5. Négy igazgatósági tag választása 2 évre. 6. Hat felügyelőbizottsági tag választása egy évre és javadalmazások megállapítása. 7. Indítványok. **Figyelmeztetés:** Tisztelettel felkérjük a t. részvényeseket, akik a közgyűlésen résztvenni akarnak, hogy az alapszabályok 20-dik paragrafusa értelmében részvényeiket a közgyűlés előtt 5 nappal az intézet pénztáránál, Kolozsvárt, vagy a bank dési. behitelt, zsitibő fiókintézeténél, még le nem járt szelvényeivel együtt a hivatalos órák alatt letétbe helyezni szíveskedjenek. **Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Igazgatósága.**

Meghívó. A Cluj Kereskedelmi és Iparkamara Igazgató Tanácsa folyó évi március havi teljes ülést március hó 17-én (szombaton) este 7 órakor fogja megtartani a Kamara közgyűlési termében (Calea Victoriei 51. szám II. emelet) a következő Napirenddel: I. Az ülés megnyitása. II. Az ügyvezető igazgatóság jelentése. III. Ügyforgalmi jelentés IV. A vasárnapi munkaszünet kérdése. V. Munkahiány a hazai iparban. VI. Állatvásárok áthelyezése. VII. Cégbejegyzésre vonatkozó törvény előtervezete. VIII. A kereskedelmi választottbírók szervezésére vonatkozó törvény előtervezete. X. A Kereskedelmi és Iparkamarai törvény végrehajtásra vonatkozó utasítás módosítása. XI. Az egyenes adótörvény 76. szakaszának módosítása. XII. 1927. évi zárszámadás. XIII. 224.633 lej 30 bani zárszámadási főösszeg elhelyezése az 1928. évi általános költségvetésben.

Fotofilm
Ipari kereskedelmi vállalatok enteriőr és csoportfelvételeket készít a Fotofilm Rt. - Str. Reg. Maria 6-8. Tel 8-2r.

XIV. A Cluj gázgyár kérdésének ügye.
XV. Esztleges javaslatok, amelyeket kérünk a Kamara titkárságának írásban előterjeszteni, (lásd belkezelési szabályt 29. sz.) A Kereskedelmi és Iparkamarák újjászervezéséről szóló törvény és végrehajtási utasítás 12. szakasza értelmében az Igazgató Tanács csak az öt alkotó tagok abszolút többségével tanácskozhatik, a 18. szak. 1. bekezdése szerint pedig azok a tanácsstagok, akik háromhavi üléstelen egyfolytában nem vesznek részt szabályszerű szabadság nélkül, lemondottnak tekintetnek és a tanács helyüket üresnek nyilvánítja ki, ha a tagok a fent összehívott gyűlésen nem jelennek meg a szükséges számban, az Igazgató Tanács 1928 március hó 18-án d. e. 10 óra 30 perckor ugyanazon helyen és ugyanazzal a napirenddel új ülést fog tartani még az esetben is ha a tagok csak csupánegyed része fog jelen lenni. Cluj 1928 március hó 5-én Ing. I. F. Negruțiu s. k. elnök. Nicolae Căciulă s. k. secretar general.

Model 92 és Portable **REMINGTON** Model 92 és Portable
a világ legjobb lövegépei
Révű z Ernő, Targu-Mures.
Kérjen ajánlatot!

Megbízható **italok** árjegyzéke
50 literen felüli hordókban, az 5 literes 100-as hordók felszámlítva, utánvétellel.
Bor 16 és 18 lei literenként
Különleges 22 és 28 lei literenként
Szilvrium 155 l i 00%-ként
Seprő 175 lei 100%-ként
Nagybani vételnél engedmény és fizetési feltételek
Megrendelések
M. CSENGERI, Siml.-Silvaniei

A CLUJI **TACAMUL**
ezüstárugyárban készült minden darab evőeszköz és dísztárgy ezen gyárjellel van látva.
300-as finomság!
Gyártmányaink minden jobb eszközletben megrendelhetők. - Viszonteladónak: "TACAMUL" Ezüstárugyár, Cluj, Strada N. Iorga 11/A
Telefon 4-82. Sürgőnycim: "Tacamul"

Kern Kajemet biztosok! A purim-akció vasárnapkal zárul. Ott, ahol az akció még nem fejeződött be vasárnapig le kell folytatni. Akk az akció már befejezték, de még maradt zsidó ember, aki slachmoneszt nem váltotta meg. vasárnap pótakciót bonvofitsanak le. Elszámolási terminus március 11-18-ikáig. Ne legyen egy KKL. biztos sem, aki a begyűjtött pénzzel még ezen a héten el nem számol. Azt akarjuk, hogy az erdélyi purimakció eredményét a még e hónapban Jeruzsálemben megjelenő „Unser Fonds“-ban közölhessük. Kerem Kajemet Iroda Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

TÖZSDE

A piac tartozkodó és üzletellen

DEVIZÁK	Kolozsvár	Valutapiac 1928 március 10 (Pádor)							
		Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Ny. tas	Zárlat						
Zürich	3115-20	—	—	4950	3115	11010	13572	64975	192525
Newyork	16150-162	51945	51940	2511	16120	57180	71010	3375	—
London	788-790	253430	253420	12402	78850	279320	34660	10468	488
Páris	630-635	2043	20350	—	637	2250	279370	13279	39337
Milano	860-865	2745	2741	13425	866	302370	351	17840	52875
Prága	479-480	153950	153950	—	479	169420	2104	—	29650
Budapest	2835-2-40	9085	9085	—	2832	—	12420	59636	—
Belgrad	—	91325	91350	—	285	10570	124880	5935	176
Bukarest	—	319	321	1175	—	3530	43940	2900	62
Varsó	—	5820	5820	—	1825	6415	7963	3760	—
Bécs	2280-2290	731750	7315	—	2283	80525	—	4752750	—
Berlin	3885-3890	12417	12415	—	3875	1366760	16968	80630	—

Száz lej árfolyama. Zürich (uto) 321, Páris 1575 Budapest 35350 Bécs 43940 Prága 2090.

KIADÓHIVATAL
Str. Baro
SZERKESZTŐSÉG
Egyleti telefont
11.00 IZETESI A
Egész evre
Fevvre
Negyedevre
Egy hona
XI. évfolyam
1928. márc.
* 5118

A ler

Még ma sincs a lengyelországi eredményéről, a lengyel világos zeta alapon a győzelmet aratt fölött, amelyek felvezetnek és egész lengyel nüljön a szavak hogy a négy év tások alkalmával rövid siker lassú blokk képviselőt és a gyűlési klub volt a lengyel tasi esélyek a vezők voltak, mert a keletga nem ismerlek szághoz való o kódtak a szava radn mandátum blokk nyerte el. A parlament kor a lengyel letől tettek a választási együtt lenére, hogy tji utájának, szöveg tettek u orldox elemek do szocialista p ban ekkor már kormánypárttal tétel kapott s a cionistákkal kormány ilyen a zsidó erőket akcióhoz adta Aguda. Hogy hogy az Aguda nálmas veresé a kormányon. lengyelországos magatartás. Az utolsó h ré szomorú fe dóság történel anikor már a kódozbak is a tak. A kormányzó Aguda é kisebbségi blo ták elten. A gresszusú Lens blokkal együtt ba, még Galici tak fel. Az A legszökebb es társai között a tiszteliták vol A választási jaiban nyujto kezdődött a t tánc. A korm volt szimpáti lezése, szivese kódásának, h sek és csak az állampolgárok kormányhatós a cionisták el köztársaság é da. A cionista sokat és man cionista válas